

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Discocactus estevesii L. Diers

Foto A. de Lange

ISSN 0039-4467

**60ste JAARGANG
No. 2
FEBRUARI 1981**

Discocactus estevesii L. Diers

A. DE GRAAF EN A. DE LANGE

Sinds de tijd dat onze onvergetelijke oud- en ere-voorzitter, wijlen de heer A.F.H. Buining, de monografie van het geslacht *Discocactus* schreef, zijn er verscheidene nieuwe soorten van dit mooie cactusgeslacht ontdekt.

Een van de mensen die zich verdienstelijk maakt door het speuren naar nieuwe cactussoorten is Eddie Esteves Pereira uit Goiana.

Ter ere van hem noemde Prof. Dr. L. Diers één van de eerste door Esteves ontdekte *Discocactus* naar hem.

Discocactus zijn "in" en de laatste jaren is er een ware rage ontstaan in het verzamelen en kweken van exemplaren uit dit merkwaardige plantengeslacht.

Het kweken ervan levert echter in onze contreien nogal wat moeilijkheden op. Zeker als men de planten op eigen wortel wil kweken. Meestal worden zaailingen bij ons geënt, doch ook dan vereisen *Discocactus* veel zon en vooral warmte.

Een man die met groot succes *Discocactus* kweekt op eigen wortel, is één van mijn vrienden uit Zuid-Afrika, A. de Lange. Van hem ontving ik een dia van *D. estevesii* en hij schreef er bij dat hij eigenlijk niet zoveel wist te vertellen van de plant. Dat hij wél weet hoe *Disco*'s te kweken blijkt uit het gezonde uiterlijk van de plant en het feit dat hij hem ook in bloei wist te krijgen. Ongetwijfeld speelt het klimaat hierbij een grote rol. De vele uren zonneshijns in Zuid-Afrika zijn nu eenmaal niet te vergelijken met het armzalige schijntje zonne-uren die we hier in Nederland, zelfs in de goede zomers, hebben. We mogen evenwel niet vergeten dat ook een flinke dosis ervaring en wat de Engelsen zo karakteristiek noemen "een groene duim", nodig zijn om goede resultaten te bereiken met *Discocactus*.

Keren we nu weer terug naar het onderwerp van dit artikel: *Discocactus estevesii*.

De plant werd beschreven in het Amerikaanse tijdschrift "Cactus & Succulent Journal" (U.S.), Vol. L, No. 2, maart-april 1978, pag. 83-85 en 94. Aan de nieuwbeschrijving ontleenden wij de onderstaande gegevens.

De min of meer plat-ronde plant kan een diameter van 15 cm bereiken bij een hoogte van maximaal 8,5 cm (zonder cephalium).

Op latere leeftijd kan de plant aan de basis gaan spruiten en zo een groepje vormen. *D. estevesii* heeft 9-14 ribben die vertikaal en zelden enigszins spiraalvormend, aan het plantelichaam staan. De ribben zijn tot 2 cm hoog op de plaatsen waar de areolen zich bevinden. De areolen, die min of meer ovaalvormig zijn, staan op de rib 2-3 cm van elkaar verwijderd en zijn 10 x 7 mm groot. Aanvankelijk met crèmekleurige tot lichtgele wolachtig vilt, later kaal.

Als we de dorens bekijken zien we dat er geen middendoorn aanwezig is. Wél 3-8 zijdorens, waarvan er 3 vrij zwaar zijn, Eén ervan wijst recht naar beneden, de andere twee naar links, resp. naar rechts. Aan de bovenzijde van de areool vinden we dan nog tot 5 stuks dunnere en kortere dorens die hooguit 2 cm lang en 2 mm dik worden. De dorens vertonen aan de basis (in het bijzonder de zwaardere dorens) een duidelijke uivormige verdikking. De kleur van de dorens is gelig, roodachtig/bruinachtig of grijs en de punt is steeds donkerder gekleurd.

Het cephalium bij een bloeibare plant heeft een diameter van 3 cm, soms echter wel tot 4 cm, bij een hoogte van max. 3 cm. Tussen de geelachtige cephaliumwol bevinden zich dunne, draadachtige, rode tot bruine tot zwarte borstels die wel 4 cm lang kunnen zijn.

Zoals bij de meeste Discocactussen is de bloem crèmekleurig tot wit en de vrucht roze aan de punt, verlopend tot gelig-wit aan de basis.

Esteves ontdekte deze soort in het dal van de Paranaiba rivier in Goais, Brazilië, op een hoogte van circa 650 m. Tijdens het natte seizoen zijn de planten geheel overwoekerd door de andere vegetatie.

Discocactus estevesii vertoont een geringe overeenkomst met *D. griseus* Buin. et Bred., beschreven in 'Succulenta' van oktober 1975, pag. 186-190. Prof. Diers geeft als voornaamste verschillen de volgende aan:

	<i>D. estevesii</i>	<i>D. griseus</i>
Zwaardere dorens:	tot 3,5 mm dik; met uivormig verdikte basis.	tot 2 mm dik; zonder uivormig verdikte basis.
Nectarkamer:	open.	gesloten door een haarkrans van vele gekrulde haartjes.
Vruchtbeginsel en vrucht:	met enkele schubjes.	zonder schubben.
Navelstreng, (funiculus):	met korte, haarachtige papillen.	zonder haarachtige papillen.

Literatuur: Cactus & Succulent Journal (U.S.), Vol. L, No. 2, 1978.
A.F.H. Buining, Discocactus, 1979.

Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge

Mammillaria elegans DeCandolle

W.A. ALSEMGEEST

Dit elegante plantje, zoals de naam al doet vermoeden, is al sinds 1828 bekend. Wij waren in de gelukkige omstandigheid de soort ook in de natuurlijke omgeving te bestuderen in Oaxaca, Mexico, waar het langs de kant van de weg in een zanderige bodem groeit, met wat graspollen en stenen in de buurt.

Het plantje valt door de prachtige dichte en krijtwitte bedooring zeer duidelijk op. Wij hebben de soort ter plaatse alleen solitair zien groeien en er waren geen echt oude planten aanwezig. Opvallend was ook dat de planten alleen aan de bergzijde van de weg groeien en dan juist onder aan de berg, dus vlak langs de kant van de weg. Wij zagen een troep geiten voorbijtrekken, gehoord door een klein jongetje, waarbij de geiten van alles en nog wat opaten, behalve de cactussen, alleen trappen de geiten met hun poten de planten los, de planten worden dan van hun worteltjes afgerukt en rollen verder naar beneden, waar ze hopelijk weer een groeiplaats vinden.

Maar nu iets meer over de soort zelf. Als we de plant gaan bekijken vallen de bijzonderheden op:

Mammillaria elegans op de standplaats Oaxaca, Mexico

De plant is kogelvormig, om bij het ouder worden in een wat meer gerekte vorm over te gaan. Bij een plant van ± 6 cm rond staan de tuberkels in een spiraalvorm ± 20 vrij dicht opeen. Het areool is ovaal van vorm en alleen in de nieuwgroei witwollig. De axillen zijn ook witwollig, maar in veel grotere mate en blijft dat ook bij het ouder worden van de plant. De doornbundels worden gevormd door 4 middendoorns, waarvan er een recht omhoog wijst, ± 6 mm lang is en in een donkerbruine punt eindigt. De tweede middendoorn is iets korter, wijst naar beneden en is alleen nog maar aan het uiterste puntje lichtbruin. Bij de nieuwgroei wijzen deze beide middendoorns wat meer recht naar voren, de twee overige middendoorns zijn geheel wit en staan er mooi centraal omheen. De randoorns wel 30 in getal, zijn weer iets korter, ± 5 mm, krijtwit, iets gebogen, mooi vlak tegen het plantelichaam aanliggend en soms in elkaar grijpend.

De purpere bloemen zijn ± 13 mm lang, aan de basis licht gekleurd en met een donkerkleurige middenstreep op de smalle 1 mm brede lancetvormige bloembladen. De helmraden zijn purper en de helmknoppen geel, zodat het aanzicht, wanneer men in de bloem kijkt geel is. De zaadbessen zijn rood, $\pm 20 \times 3$ mm.

Mammillaria elegans var. schmollii Craig

Op de markt in Puebla (Mex.) bood een Indiaan cactussen te koop aan, keurig geplant in een met kleurige steentjes versierd potje. Het bleek na veel speurwerk, gezien habitus, bloem, vrucht en zaadkenmerken *Mammillaria elegans* var. *schmollii* te zijn. Als je deze variëteit naast de *M. elegans* zet, zou je in eerste instantie niet denken dat beide planten tot een zelfde soort horen. De var. *schmollii* is meer cilindervormig, maakt zeer veel zijspruiten en blijft veel smaller, ± 3 cm. De axillen zijn veel wolliger, hier en daar
(Vervolg blz. 30)

17 november 1980, C. Bommeljé 90 jaar.

In de tuinbouwkringen komen wij ze wel meer tegen, hoogbejaarde plantenliefhebbers die van jongs af aan lid van hun vereniging zijn geweest en ondanks alle persoonlijke en maatschappelijke problemen deze trouw zijn gebleven.

Cees Bommeljé is lid van Succulenta sinds 1923 en enige tientallen jaren erelid. Een geboren Zeeuw, maar ruim 60 jaar in Den Haag wonende, is hij daar jarenlang **de** centrale figuur in onze vereniging geweest.

Op onze landelijke bijeenkomsten was hij met zijn vrouw het echtpaar dat nooit ontbrak. Jammer dat hij sinds enige maanden alleen verder moet.

Zijn collectie planten waaronder de zeer bijzondere groep Astrophyten heeft hij enige tijd geleden overgedaan aan een bekende kweker in het Westland. Lichamelijk en geestelijk nog goed, wilde hij niet het risico lopen deze verzameling over enige tijd niet meer naar behoren te kunnen verzorgen. Zelf niet meer actief leeft hij nog intens met onze Vereniging mee en heeft meegeholpen aan de oplossing van de laatste moeilijkheden in het bestuur. Zijn boekje over Cactussen en andere Succulenten wordt nog steeds goed verkocht en zijn in de praktijk gegroeide kennis van succulente planten is van blijvende betekenis voor onze liefhebbers.

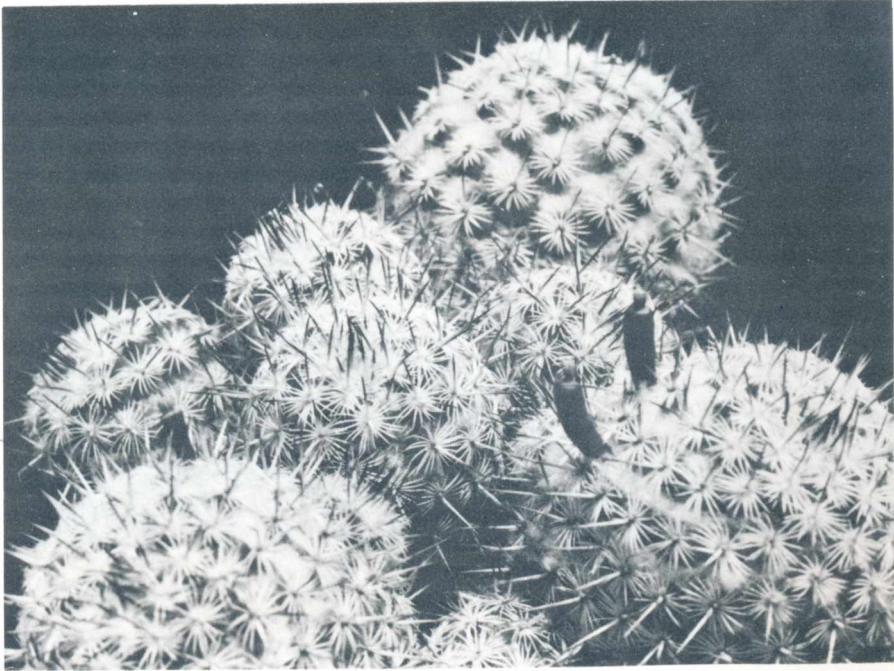
Wij wensen hem nog een aantal jaren in goede gezondheid.

H. Rubingh, voorzitter

Foto C. Bommeljé

(vervolg van blz. 28)

Mammillaria elegans var. *schmollii* met vruchten

Foto's van de schrijver

zelfs langer dan de tuberkels. De middendoorns 2 in plaats van 4 zijn langer, ± 7 mm, en gaan al halverwege over van krijt wit naar donkerbruin om in een zwarte punt te eindigen. Zoals de meeste *Mammillaria*'s heeft ook deze soort graag een droge en koele overwintering. Wanneer men dan bij zonnig weer in het zeer vroege voorjaar begint met nevelen, zullen de bloemknoppen spoedig verschijnen om als één van de eerste planten in het nieuwe jaar te bloeien. In het najaar zullen de planten zich dan nogmaals van hun beste kant laten zien door hun rode vruchten tentoon te spreiden.

Literatuur:

R.T. Craig, *The Mammillaria Handbook*.
C. Backeberg, *Das Kakteen Lexikon*.

Jan van Arkelstraat 16,
4121 EX Everdingen

De *Crassula*'s van onze collecties 16 en 17

B.K. BOOM †

***Crassula corallina* en *C. dasyphylla* (16)**

Dit zijn de twee mooie soorten voor de liefhebber. Niet dat ze zo spectaculair zijn, dat niet, maar met hun liggende stengels kunnen ze heel mooi een pot vullen. Ze komen in Zuid-Afrika over een groot gebied voor van Botswana naar het westen tot de Atlantische oceaan. Maar ze zijn moeilijk te vinden vanwege de gelijkenis van de kleine bladen met de steentjes, waartussen ze groeien.

De beide soorten groeien in gescheiden gebieden en zijn duidelijk verschil-

lend: van *C. dasyphylla* zijn alle wortels draadvormig; de op de grond liggende stengels wortelen op de knopen (ze zijn dus kruipend); de bladen zijn aan de top wit met grote, groene punten; dit witte deel neemt ongeveer een derde deel van het blad in beslag; de bloemen zijn maar klein, zitten tussen de bladen; de kroonbladen ervan zijn uitstaand, later vaak teruggebogen, de kleur is lichtgeel.

Van *C. corallina* is de hoofdwortel dik, het is een echte penwortel; de stengels wortelen niet op de knopen, de bladen zijn voor tweederde deel wit en hebben kleine, bruine, later groene punten; de kroonbladen staan rechtop en zijn wit. TOELKEN is van mening, dat we hier maar met één soort te maken hebben en hij benoemt die net andersom als ik het hierboven heb gedaan. De oudste naam is *C. corallina* Thbg (1778) en hij geeft deze naam aan de plant zonder dikke wortel. Hij leidt dit af uit het feit, dat het type van Thunberg zulk een wortel mist; maar dat exemplaar komt verder overeen met wat hierboven *C. dasyphylla* is genoemd. Welnu, ik heb het type ook gezien en het lijkt me duidelijk, dat de dikke wortel verloren is gegaan. Dat gebeurt vaak met verzamelen en vooral vroeger deed men dat niet altijd even nauwkeurig. Ik ben er van overtuigd, dat de verzamelaar die plant niet heeft uitgegraven maar gewoon afgesneden, want de adventiefwortels zijn duidelijk afwezig. Zodoende komen we tot de volgende benaming:

C. corallina Thbg (1778) syn. *C. dasyphylla* ssp. *macrorrhiza* Toelk. (1975) voorkomend in Noordwest Zuid Afrika en aangrenzend Zuidwest Afrika (Namibië).

C. dasyphylla Harv. (1862), syn. *C. corallina* ssp. *corallina* Toelk. (1975), groeiend in een gebied van de Oranjevijstaat tot Noordwest Zuid Afrika.

Tot dezelfde groep behoort ***C. deltoidea*** Thunb. (1778), die bij ons sporadisch in de collecties voorkomt. Dit is een opgaande plant met een penwortel; langs de stengel staan de vrij kleine bladen (ongeveer 1,5 cm in diam.), die dicht met heldergrijze was zijn bedekt. De bloeiwijze is eindstandig, roomkleurig. Deze soort groeit ook in het Noordwesten van Zuid-Afrika en aangrenzend Zuidwest-Afrika, maar ook in de Karroo en de Bosjesmanland.

Crassula dejecta en C. fallax, C. obovata en C. reversisetosa, C. tetragona en C. acutifolia

Dit is een groep *Crassula*'s, die onderling weinig verwantschap vertonen; ik behandel ze evenwel hier tegelijkertijd, omdat er naamskwesties bij voorkomen. Beginnen we met *C. dejecta* onder welke naam in de collecties een plant voorkomt, die de moeite van het kweken waard is: het zijn namelijk mooie gewassen. Tijdens de bloei zijn ze ongeveer 40 cm hoog; de stengels zijn onderaan liggend, de bloeistengels groeien uit de bladoksels naar boven. De bladen zijn langwerpig, soms wat ovaal, hun grootte varieert tussen 3 en 5 cm lengte en het meest opvallende kenmerk is, dat, althans bij de kloon, die wij in cultuur hebben, de randen bruinachtig zijn over een breedte van een paar mm; bovendien vinden we langs die randen talrijke, dichtopeenstaande, achterwaarts gerichte, witte wimperharen. De bloeiwijze is gesteeld, tuilvormig en bevat bloemen met 6-8 mm lange, witte kroonbladen; ze zijn voor de groep, waartoe deze behoort, aan de lange kant.

Nog maar kort geleden (1974) ontdekte FRIEDRICH, dat de plant, die wij als *C. dejecta* in cultuur hebben, niet identiek is met *C. dejecta* Jacq. (1805), hiervan zijn de stengels niet liggend en veel dikker, terwijl de bladen maar tot 3 cm lang zijn en meer ovaal. Onze plant moest daarom omgedoopt worden en hij heet nu ***C. fallax*** Friedr. (1974) (*fallax* = bedriegelijk).

De plant, die wij (niet zo algemeen) in cultuur hebben als *C. reversisetosa* moet ook een andere naam hebben; heel vervelend is dit niet, want we vinden hem niet vaak. Het gewas is laag, de groei min of meer zodevormend. Het meest typische kenmerk is wel, dat speciaal de randen van de vrij kleine bladen opvallend en achterwaarts gewimperd zijn (vandaar de naam) met vrij lange, witte haren. De bloeiwijze, die op dezelfde wijze is behaard, is klein, er is niet veel aan te zien. TOELKEN is van oordeel, dat deze soort behoort tot de variatie van *C. obovata* Haw. (1819) en deze naam zullen we dus op het etiket moeten schrijven. Wild groeien deze planten in Natal.

Dan komen we bij een van de meest bekende *Crassula*'s n.l. *C. tetragona* L., die aanvankelijk onder diverse namen is beschreven; het zou me te ver voeren daarop nader in te gaan, want op één na komen ze vermoedelijk geen van alle in onze culturen voor. Nauwkeurig literatuuronderzoek heeft aan het licht gebracht, dat LINNAEUS met zijn beschrijving niet onze vorm heeft bedoeld, maar een lage plant (tot 30 cm hoog), die min of meer vlakke bladen heeft. Daarom moest onze plant een andere naam hebben en wel *C. tetragona* ssp. *robusta* Toelk. Deze ondersoort komt wild voor in de oostelijke delen van de Kaaprovincie.

Eén van TOELKEN's ondersoorten lijkt me toch wel een echte soort, die is zodanig verschillend, dat de praktijk niet zou begrijpen, dat die planten bij elkaar horen. Het is *C. acutifolia* Lam. (1783), syn. *C. tetragona* ssp. *acutifolia* (Lam.) Toelk. De planten, die hiertoe behoren blijven erg laag; de stengels zijn liggend tot kruipend met opgaande zijtakken tot 15 cm hoog. De bladen zijn korter, n.l. maar tot 15 mm lang en rolrond; de top is scherp. In de bladoksels staan vertakte bloeiwijzen met kleine, tot 1,5 mm lange, roomkleurige bloemen. Deze soort groeit wild in het midden van de Kaaprovincie.

(wordt vervolgd)

Hoeverstein 298, Wageningen

Wat denkt U van ... (7)

Gymnocalycium tillianum Rausch

TH.M.W. NEUTELINGS

Veel soorten *Gymnocalyciums* zijn witbloeiend; een paar echter bloeien met dieprode bloemen. *G. tillianum* is daar een van. Het is nog maar 10 jaar geleden dat dit exemplaar door Walter Rausch beschreven werd. De soortnaam is afgeleid van de naam van de bekende Oostenrijkse Gymnokenner, Hans Till.

Zoals voor de meeste soorten uit dit aantrekkelijke cactusgeslacht geldt, kunnen we van dit plantje rustig zeggen, dat het voor de liefhebber geen lastige "kwekeling" is. Reeds op jeugdige leeftijd brengen ze hun schitterende bloemen voort. Dit oorspronkelijk uit Argentinië (Sierra Ambato) afkomstige bolcactusje houdt - net als zijn geslachtsgenoten - van een ruime watergift tijdens een periode van warm en droog weer. Op het heetst van de dag dient men bij voorkeur bescherming tegen direct zonlicht te geven. Ook op frisse lucht zijn ze zeer gesteld.

Kweekt men op de vensterbank, dan zal het niet moeilijk zijn ze in bloei te krijgen als men bovenstaande verzorgingswenken wat in de gaten houdt. Het afgebeelde exemplaar is ongeveer 6 cm hoog en 9 cm in doorsnee. Het aantal randdoorns bedraagt 7-9 stuks, die tot 30 mm lang kunnen worden. Ze voelen zeer stevig aan. Soms kan er ook nog een middendoorn

Gymnocalycium tillianum

Foto van de schrijver

voorkomen, maar aan de vorming ervan is mijn exemplaar nog niet toe. De bloem wordt ca. 25 mm breed en 30 mm lang. De meeldraden zijn karmijnkleurig, wat op de linker bloem nog net te zien is. Tezamen met de lichtgele helmknoppen contrasteert de gele stempel schitterend met dat prachtige, diepe rood van de bloemdekbladen.

Deze soort lijkt erg veel op een ander, eveneens schitterend rood bloeiend exemplaar, n.l. *G. oenanthenum* Backbg. Maar er zijn toch beduidende verschillen waar te nemen. Zo zijn bij de laatstgenoemde de ribben bovenaan scherp gekant en de bloemen, wijnrood van kleur, zijn beduidend slanker, daar ze tot 50 mm lang kunnen worden.

Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

MESEMBRYANTHACEAE (XXI)

FRANS NOLTEE EN ARIE DE GRAAF

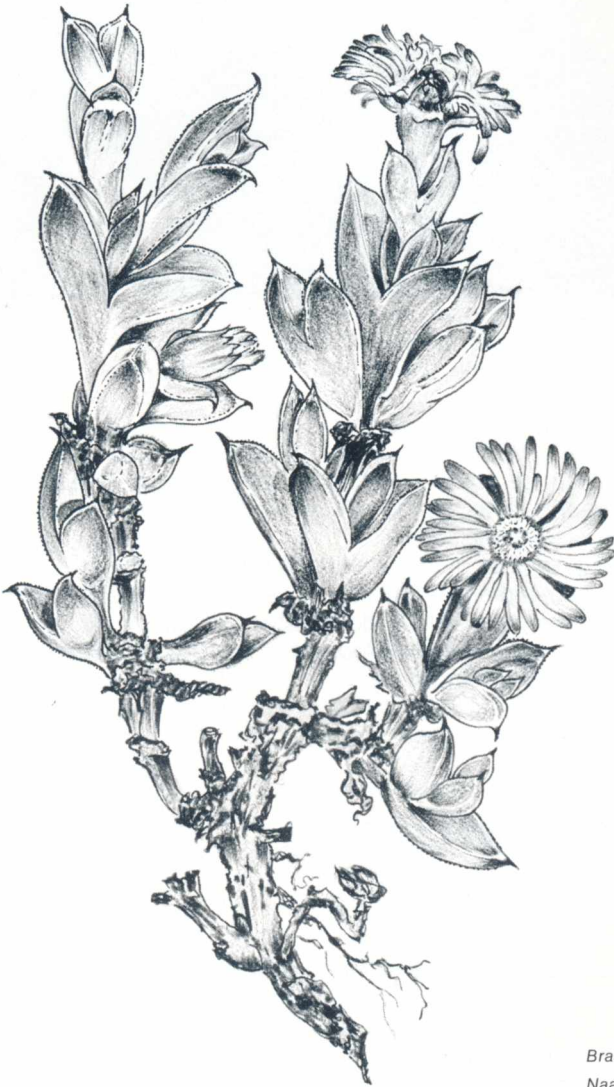
Na een lange onderbreking hervatten we deze serie over de interessante familie van de middagbloemen, de Mesembryanthemaceae.

De serie werd destijds onderbroken na nummer 19: BIJLIA in het april-nummer van 1979. Op dat moment ontbrak echter nog het geslacht nr. 17: BRAUNZIA, zodat we eerst dit geslacht behandelen en daarna vervolgen met nummer 20.

17. BRAUNSLIA (genoemd naar Dr. H. Brauns)

De dwergstruikjes uit dit geslacht zijn afkomstig uit het zuidelijke deel van de Kaapprovincie.

In tegenstelling tot de meeste struikmesems, groeit *Braunsia* niet zo snel en ook niet zo wild. De plantjes hebben rechtopgaande of gedeeltelijk liggende takjes, waarvan de oudere delen verhouten. Hierdoor ontstaan stugge struikjes die goed bestand zijn tegen de aanhoudende wind, zoals die langs de zuidelijke en zuidwestelijke kust van Zuid-Afrika veel voorkomt.

Braunsia apiculata
Naar een afb.
in Herre, The Genera
of the Mesembryanthe-
maceae

De zwak-fluweelachtige blaadjes zijn halvemaan-vormig en driehoekig in doorsnee. Langs de randen van de blaadjes bevinden zich hoornachtige lijsten. De bloemen verschijnen aan de uiteinden van jonge scheuten en zijn wit of roze van kleur.

Zoals vrijwel alle struikvormige Mesems kan *Braunsia* heel goed 's zomers buiten gekweekt worden. Om al te uitbundige groei en daardoor deformatie te voorkomen, kan men het beste de planten oppotten in een ouderwetse stenen bloempot. Het grondmengsel dient zanderig en goed doorlatend te zijn en de potten mogen niet dieper dan voor 2/3 deel ingegraven worden. De potgrond blijft dan nog juist voldoende vochtig in een droge periode en wordt niet al te nat in een tijd van aanhoudende regenval.

De 4 à 5 soorten van dit geslacht waren een tijdlang ingedeeld bij het geslacht *Echinus*, doch later ondergebracht in het door Schwantes opgestelde geslacht *Braunsia*.

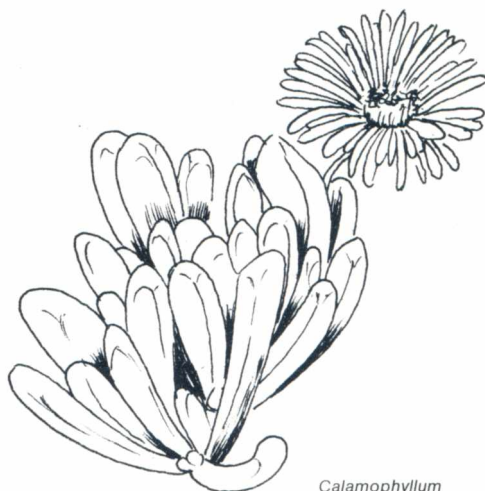
Jacobsen noemt in zijn 'Das Sukkelentenlexikon' de soorten *B. apiculata* met roze bloemen van 2 cm ø, *B. geminata*, witte bloemen, 4 cm ø, *B. nelii*, bloem onbekend, *B. stayneri*, purper-roze bloem, 2,5 cm ø en *B. varensburgii* met ongeveer 5 cm grote witte bloemen.

20 CALAMOPHYLLUM (Stengelblad, netblad)

Van dit kleine geslacht (slechts 3 soorten) van stengelloze zodevormende, hoog-succulente plantjes is erg weinig bekend. In bouw en voorkomen hebben zij veel weg van *Fenestraria*. De ronde, cilindervormige bladeren zijn naar boven toe, aan de bovenzijde enigszins afgeplat; de top rond tot ± driehoekig; onderzijde rond-kielvormig. In tegenstelling tot *Fenestraria* zijn de bladeren echter niet voorzien van vensters.

Bloemkleur rood of rood/wit.

Herkomst onbekend.

Calamophyllum teretifolium

Naar een afb. in Herre, *The Genera of the Mesembryanthemaceae*.

21 CALLISTIGMA (met mooie stempels)

Dit monotypische geslacht wordt gewoonlijk gerekend te behoren tot *Mesembryanthemum*. De enige soort, *C. inachabensis* is een éénjarig plantje dat volgens Herre en Friedrich identiek is met *Mesembryanthemum arenarius*. Het heeft enigszins bolvormige, karmozijnrode stempels. De bloemen zijn ± 6 cm ø, kleur goudgeel, geurend.

Voor ons van weinig belang.

Een kritische beschouwing n.a.v. de "kritische beschouwing" van Pierre Braun.

A. WOUTERS

Als wij de "kritische beschouwing" van Pierre Braun doorlezen blijkt:

- I Niet Günther Königs heeft van Leopold Horst vernomen dat "deze Discocactus" samen met *D. horstii* bij Groa Mogol voorkomt" maar Pierre Braun. Hiervan akte!

Zelf vernam ik al in 1972 van de heer Buining, dat de plant in kwestie door hem persoonlijk alleen dáár maar verzameld kon zijn.

De oorzaak van deze "bepaald foutieve mededeling" wil de heer Braun niet meedelen. Dat wil ik dan wel even doen:

Op 26-11-1979 schreef Günther Königs aan de heer Brederoo:

"... Nog iets over "robustus". Van Horst weten **wij** nu positief, dat deze vorm op de standplaats sporadisch voorkomt en dat ze indertijd bij de ontdekking geen bijzondere aandacht kreeg..."

Met "**wij**" heeft Königs klaarblijkelijk de heer Braun bedoeld, met wie hij toenmaals nog samenwerkte.

Dat blijkt uit een recent schrijven van 27-11-1980 aan de heer Brederoo. Königs schrijft hierin:

"Hoe het kwam dat op blz. 202-203 (in de beschrijving) dit geschreven is, kan ik niet verklaren. Ik heb nooit beweerd dat **ik** deze mededelingen van Horst heb gekregen. Ik heb juist altijd gezegd, dat ik dit van P. Braun wist".

Al met al een vergissing bij het interpreteren van het woordje "**wij**".

De "bepaald foutieve mededeling", is daarmee rechtgezet.

- II De heer Braun is zelf nu op de vindplaats geweest en heeft zonder meer vastgesteld dat *Discocactus woutersianus* slechts een extreme variant is van *Discocactus horstii*. Ook zijn vriend Leopold Horst heeft dat tegenover de heer Braun bevestigd.

- III De kleurenfoto in "Succulenta" alleen al, laat volgens de heer Braun duidelijk zien dat het hier om een "forma" gaat; maar dat moet dan éérs nog wel op de natuurlijke vindplaats worden onderzocht.

Vreemd... wij dachten onder II reeds geïnformeerd te zijn geweest dat Horst en Braun dat al voor ons gedaan hadden. Maar als het ten overvloede toch nog eens zou moeten gebeuren - alle goede dingen in drieën - zou de heer Braun dan niet beter gewacht kunnen hebben met zijn "kritische Stellungnahme" tot ná dit onderzoek?

Mijn ervaringen van de laatste jaren met wetenschap en justitie, hebben mij in ieder geval erg voorzichtig gemaakt als het om uitspraken gaat die op wetenschappelijke onderzoeken vooruitlopen.

Opm.: Mijn kleurenfoto moet wel bijzonder slecht zijn geweest, als de heer Braun geen verschil kan zien tussen de nieuwe Disco en *Discocactus horstii*. En ik had het plantelichaam nog wel extra onderbelicht om de totaal afwijkende doornbundels beter te laten uitkomen. Sorry. (Vgl. deze foto met de foto op blz. 109 van Buinings "Discocactus"-boek).

- IV De heer Braun is van mening dat A.F.H. Buining deze "vorm" van *Discocactus horstii* in 1972 niet van zoveel belang vond, omdat hij er anders in zijn "*Discocactus*-manuskript" wel over geschreven zou hebben. Nu is het altijd gevaarlijk om kritische commentaren te schrijven over zaken waar men totaal niets van af weet. Voor een juiste beoordeling geef ik hier de feiten, die door meerdere "Succulenta-leden" kunnen worden bevestigd:

Ondergetekende heeft tientallen jaren met Albert Buining samengewerkt. Vanaf zijn eerste reis naar Brazilië heb ik tienduizenden zaden uit de holotypen die Buining verzamelde, gezaaid. Hij stuurde mij tijdens deze reizen, per luchtpost vanuit Brazilië steeds van alle Disco's en vele Melo's zeer kleine planten - vaak niet groter dan enkele cm - toe om te voorkomen dat de plantjes zouden verdrogen tijdens de lange zeereis, en tevens om te kunnen beoordelen hoe de habitus zou zijn bij het volwassen worden in een afwijkende biotoop. Albert Buining ging nooit over één nacht ijs. De vele zaaiproeven dienden om later de mogelijkheid te hebben over voldoende soortzuiver F.1-materiaal te beschikken om zijn waarnemingen in het veld te kunnen verifiëren. Bij de laatste reizen deed ik deze proeven met mijn vriend Ir. G. Uil.

Toen ik Buining in 1972, na zijn terugkeer uit Brazilië de door hem gezonden *Discocactus horstii*-vorm toonde -, de ingedroogde mummie is nog steeds in mijn bezit - was Buining met mij van mening dat de plant afweek van de gangbare *Discocactus horstii*. Wij besloten toen de zaden uit de ingedroogde bes te zaaien en de ontwikkeling en groei van de zaailingen **af te wachten**. Bij deze gelegenheid offerde ik persoonlijk de mogelijkheid met een variant of een natuurhybride te doen te hebben. Buining verklaarde mij toen geen vormen gezien te hebben op de standplaats die hem de indruk gaven hybriden te zijn.

De vier plantjes uit deze zaailing, waarvan er al vrij spoedig één sneuvelde, had ik - nog steeds in de veronderstelling met een variant te doen te hebben - de provisorische naam "*Discocactus horstii robustior*" gegeven, onder welke naam ze nog steeds als "GEN.F.1" in mijn collectie te vinden zijn. Helaas heeft Albert Buining het resultaat van mijn reeks proeven niet meer mogen zien.

In maart 1975 bloeiden reeds een tweetal van deze planten. De in juli van dat jaar geoogste zaden werden voor het grootste gedeelte in augustus 1975 al uitgezaaid. De overige zaden werden geschonken aan Gerard Uil die er meerdere planten uit kweekte. Van dit F.2-zaaisel (een 30-tal plantjes) werden er bij een nachtelijke inbraak in mijn kas in 1978 ruim de helft gestolen. In de late zomer van 1978, kreeg ik meerdere planten van deze F.2-generatie in bloei. De heer M. van den Broek zaaide voor mij in het vroege voorjaar van 1979 een 400 zaden uit deze F.2-generatie, zodat er momenteel meerdere honderden F.3-zaailingen van deze "*Disco horstii*-forma" aanwezig zijn.

Welnu, er is geen enkel verschil te bekennen tussen de F. 1-, F. 2- en F.3-generaties.

Pas toen dit met zekerheid vastgesteld was, heb ik de heren Brederoo en van den Broek toestemming gegeven de plant te beschrijven. Dat de plant mijn naam kreeg, is aanvankelijk tegen mijn wil geschied.

Als de heer Braun meent dat Buining "dit dan minstens wel in zijn "*Disco*-

cactus-manuskript" vermeld zou hebben", blijkt ook hier weer dat hij noch van het ontstaan van het "Discocactusboek", noch van de honderden gegevens van Buining die zowel de heren Brederoo en Uil als ondergetekende in hun bezit hebben, iets af weet. Wij kunnen de heer Braun in ieder geval verzekeren dat met betrekking tot vele zaken, Discocactus en Melocactus betreffende, onze in opdracht van Albert Buining gedane zaailingen, nog vele verrassingen zullen brengen. Het werk van Buining was te belangrijk om de voor hem begonnen proeven niet af te maken.

- V Pierre Braun schrijft verder nogmaals dat het juist is dat *D. woutersianus* bij Groa Mogol voorkomt en dat deze plant ook **geen** op zichzelf staande groeiplaats heeft en daar tezamen met *D. horstii* voorkomt. En wat schreven Brederoo en van den Broek dan wel?...

"Deze Discocactus komt samen met Disco horstii voor". Nogmaals dat vertelde Albert Buining al in 1972. Overigens wat voor bijzonders is hier aan? Kan er in Brazilië maar één soort op één vindplaats staan?

- VI De heer Braun zag bij de heer Horst een groot aantal planten, die deze bij Groa Mogol verzameld had. De heer Braun had daar al zonder problemen zulke extreme vormen als "*Disco woutersianus*" kunnen uitzoeken. Wij hopen dat hij dat gedaan heeft. Wij zijn er namelijk erg nieuwsgierig naar. Zelf heb ik namelijk HELAAS ook grote aantallen "*Disco horstii*"-importen gezien, afkomstig van Warras, Uebelmann, Edelman, Holy Gate Nurseries e.a., maar nog nooit heb ik er maar één plant bij gezien die maar in de verste verte op de door Brederoo en Van den Broek beschreven Disco leek. Wat ik wel gezien en betreurd heb is de onvoorstelbare "roofzucht" waarmee men dergelijke zeldzaamheden van de natuurlijke vindplaatsen uitroeit. Met onze nieuwere zaai- en entmethoden is het toch mogelijk om alleen met importzaden te volstaan?

- VII Pierre Braun persisteert dat "*Disco woutersianus*", waarvan hij noch holotype, noch de F.1-, F.2-, en F.3 ooit zag, een extreme vorm van *Discocactus horstii* is.

Zelf heb ik ooit gedacht dat deze nieuwe *Discocactus* een natuurhybride zou zijn, (vandaar mijn doorkweken in drie generaties), maar dat sluit Braun waarschijnlijk uit, want de door hem op de vindplaats ontdekte HYBRIDEN tussen *Disco horstii* en *Disco insignis*, wijken in essentiële punten ("wesentlich") nog beduidend markanter en afwijkender van *Disco horstii* af als "*Disco woutersianus*". Maar hoe weet de heer Braun zo zeker dat de door hem gevonden planten HYBRIDEN zijn? Hoe weet hij daarenboven dat *Melo albicephalus* MET GROTE ZEKERHEID een hybride is tussen *Melo glaucescens* en *Melo erythracanthus*?

Omdat er momenteel onderzoeken bezig zijn dienaangaande, zoals hij schrijft?

In de wetenschap doet men eerst onderzoeken en daarna pas stelt men "met grote waarschijnlijkheid" zo een hybride vast.

Als e.e.a. "door generaties heen behouden blijft" zoals Braun vast stelt, zullen wij nog wel even moeten wachten voor de "GROTE ZEKERHEID" van de heer Braun wetenschappelijk bevestigd kan worden.

Overigens weet ik bijzonder goed dat er op de "Regels van Mendel" enige uitzonderingen bestaan; maar in mijn vijftigjarige ervaring met in

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Rubingh, Valeriaanstraat 193, 3765 EN Soest.

Vice-voorzitter: M.M.M. Jamin, Lucas Gasselstraat 52, 5246 CG Rosmalen.

Secretaris: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.

2e Secretaresse: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. W. Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Tel.: 08389-7551.

Penningmeester: G.W. Leive, Prof. F. Andreaelaan 93, 3741 EK Baarn. Tel.: 02154-15645.

Girek. 680596 t.n.v. Succulenta te Baarn, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Baarn. Voor België: rek.no. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodiens t.n.v. Succulenta te Baarn.

Alg. Bestuurslid: J.H. Vostermans, Schoolweg 55, 5916 PK Venlo.

Alg. Bestuurslid: F. Maessen, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

LEDENADMINISTRATIE:

Administrateur: P. Dekker, St. Pieterstraat 27, 4331 ET Middelburg. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap, tevens propagandafolders. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,--, voor leden in België Bfrs. 530,-- en voor leden elders wonende f 40,--. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 115.

MAANDBLAD:

Redacteur: J.H. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw. Tel.: 01658-1692.

2e Redacteur: Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.

Verenigingsnieuws: C.A.L. Bercht. Sluitingsdatum: 15e van de maand.

Vraag en Aanbod en Advertenties: Mevr. J.M. Smit-Reesink. Sluitingsdatum: 15e van de maand.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN:

Buiningfonds: A. de Graaf, Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Katalogus f 1,50 te bestellen op girorek. 1345616 t.n.v. J. Magnin.

Clichéfonds: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.

Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.

Ruilen z. Huilen: H. Leusink, Griftweg 15, 6745 XD Ede, post De Klomp. Tel.: 08387-1794.

Succulentarium: W. Ruysch: aanmelden voor bezoek: de heer Ruysch. Tel.: 08370-19123 toestel 327, of I.V.T. t.a.v. W. Ruysch, Mansholtlaan 15, 6708 PA Wageningen.

HET BOEK "DISCOCACTUS" DOOR A.F.H. BUINING

Het boek omvat 224 pagina's met 60 kleurenfoto's, 84 zwart/wit foto's, 33 tekeningen, 6 landkaarten en twee sleutels tot de soorten. Te bestellen door storting van f 30,-- op girorek. 3742400 t.n.v. Succulenta afd. Verkoop, Venlo, onder vermelding van Discoboek. De prijs van de Duitse versie is f 35,-- (für Deutschland DM 35,--); de Engelse versie kost eveneens f 35,-- (for Great Britain £ 7,--).

BEWAARBANDEN, HANDLEIDINGEN EN VERENIGINGSSPELDJES

Bewaarbanden voor 1 jaargang à f 13,50 (f 12,50 bij bestelling van 10 of meer).

Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten à f 3,50 voor leden en f 4,50 voor niet-leden; voor afdelingen bij afname van tenminste 10 stuks f 2,50 per stuk.

Verenigingsspeldjes, in broche-vorm of als steekspeld à f 4,--; bij bestelling van 20 of meer f 3,50 per stuk.

Bestelling kan geschieden door storting of overschrijving van het betreffende bedrag op girorek. 3742400 van Succulenta, afd. Verkoop, Venlo, met vermelding van de bestelde artikelen. (Tel.: 077-18627, Hr. Vostermans).

ALGEMENE LEDENVERGADERING

zaterdag 9 mei 1981 te Bunnik

Dit jaar berust de organisatie van de Algemene Ledenvergadering bij de afdeling Utrecht. Zij zal worden gehouden op zaterdag 9 mei 1981 te Bunnik. We hopen velen van U te mogen verwachten. De eigenlijke algemene ledenvergadering staat uiteraard centraal op deze dag, maar daarnaast kunt U meedoen aan een excursie, een lezing bijwonen en nieuwe contacten met andere liefhebbers/sters opbouwen.

Het programma ziet er als volgt uit:

10.00 uur: Ontvangst met koffie in Motel " 't Postiljon" te Bunnik. Dit is gelegen aan de snelweg Arnhem-Utrecht nabij de afslag Bunnik. Per trein is het te bereiken via het station Bunnik, waar vandaan het ongeveer 5 minuten lopen is. Voor hen die slecht ter been zijn, wordt voor vervoer gezorgd. Vermeldt U dit wel even op de inschrijfstrook.

10.30 uur: Excursie naar de Botanische tuin (Alpentuin) van de Rijksuniversiteit van Utrecht.

13.00 uur: Lunch in het Postiljonmotel.

De kosten hiervan bedragen f 15,- en komen voor eigen rekening (voor betaling zie hieronder)

14.00 uur: Algemene Ledenvergadering (indien nodig voortzetting na de lezing).

16.30 uur: Lezing door de Heer J. Piltz uit Kempen-Buir, Duitsland.

Titel: Ueberblicke über das Vorkommen von Kakteen in Nord-Argentinien.

Als U 9 mei naar Bunnik komt - en dat doet U natuurlijk - wilt U dan onderstaande inschrijfstrook, of als U het bezwaarlijk vindt het blad te verknippen een briefje met gelijke inhoud, voor 15 april invullen en opsturen aan:

Hr. H. van Dijk, Dr. Brevéestraat 61, 3981 CG Bunnik. Gironummer: 1647395.

Wilt U, als U aan de lunch deelneemt, het verschuldigde bedrag van f 15,- voor 15 april op bovenstaand gironummer overmaken onder vermelding van lunch alg. verg.

Gaarne tot ziens op 9 mei te Bunnik.

CACTUSSEN - SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

3945 ZG Cothen-Groenewoudseweg 14 Postbus 12 - Tel. 03436-1267

Sortimentslijst wordt na storting van f 1,-
toegezonden. Girorekening 124223.

's Zondags gesloten

INSCHRIJFSTROOK

Ondergetekende

Adres

Plaats

zal deelnemen aan de Algemene Ledenvergadering van Succulenta op 9 mei. Hij/zij zal wel/niet* aan de lunch deelnemen. Het verschuldigde bedrag wordt overgemaakt op giro 1647395 t.n.v. H. van Dijk te Bunnik.

Hij/zij zal wel/niet* aan de excursie deelnemen.

Is vervoer van het station naar het motel noodzakelijk? Ja/nee*.

Handtekening

* doorhalen wat niet van toepassing is.

N.B. Als U met meerdere personen komt en U gebruikt 1 inschrijfstrook, wilt U dat er dan goed bij vermelden? Gireert U dan eventueel voor de lunch ook het goede bedrag?

VERSLAG VAN DE 1e ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN INTERNOTO

Op 1 november ontmoetten elkaar in Bad-Neuenahr (BRD) notophielen uit 3 verschillende landen voor de 1e algemene vergadering. In de ochtend was een plantenruilbeurs georganiseerd, die tegen 10 reeds beëindigd was, omdat toen vrijwel alle planten van eigenaar gewisseld waren. Om de tijd tot de vergadering te vullen werd een bezoek aan de cactuskwekerij Kriechel in Mayen georganiseerd.

Na de middagpauze lag er een lange agenda klaar voor de leden:

1. Eindbespreking van de voorgestelde statuten
2. Verkiezing van de ereraad
3. Verkiezing van het bestuur
4. Mededeling van de penningmeester
5. Contributie voor 1981
6. Aanwijzen van een kascommissie voor 1980/1981
7. Regels voor de ruilacties (planten en zaden)
8. Tijdschrift
9. Vaststellen van tijd en plaats van de volgende algemene vergadering
10. Rondvraag

De statuten werden grondig onder de loupe genomen en met slechts kleine wijzigingen aangenomen. De leden zullen een exemplaar krijgen.

Als ereraad (een intern orgaan, bedoeld om ernstige geschillen binnen de vereniging bij te leggen) werden gekozen: de heer J. Neduchal uit Neu-Isenburg als voorzitter en de heren K. Hackenberg uit Radevormwald en A. Hofman uit Arnhem als leden.

Het Bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter: P. Schosser, Kaiserstrasse 90, D 4150 Krefeld 1

Vice-voorzitter: H. Gantar, Gülthausstrasse 58 D 7129 Brackenheim 2

Secretaris: G. Königs, Hammersteinstrasse 21, D 4150 Krefeld 1

Penningmeester en ledenadministratie: J. Theunissen, Vierschaarstraat 23, 4751 RR Oud-Gastel.

De heer Theunissen bracht verslag uit over de financiële toestand en de ledenlijst, die inmiddels tot ruim 130 deelnemers in 14 landen was aangegroeid.

Op voorstel van de heer Skarupke werd de contributie voor 1981 vastgesteld op DM 24,-- (f 26,--) terwijl het inschrijfgeld op DM 10,-- (f 11,--) gehandhaafd blijft.

Als kascommissie werden de heren Skarupke en Gerloff gekozen.

De heer Theunissen had voor de plantenruilactie (april) en de zaadactie (november) een reglement ontworpen, dat op een kleine wijziging na unaniem werd aangenomen. De acties zijn uitsluitend bedoeld voor het geslacht *Notocactus* en voor leden van Internoto. Overtollige zaden zullen aangeboden kunnen worden aan de zaadacties van *Succulenta* en de DKG.

De redacteur, K.H. Prestlé, gaf vervolgens een overzicht over de stand van zaken bij het tijdschrift, waarvan in 1980 reeds 2 exemplaren verschenen zijn. Door de snelle stijging van het ledental heeft nog niet iedereen deze nummers ontvangen, maar er wordt naar gestreefd om iedereen, die in 1980 lid werd de 2 eerste nummers zo spoedig mogelijk na te leveren. De hoop werd uitgesproken dat de problemen met de vormgeving en de vermenigvuldiging in 1981 opgelost kunnen worden.

De volgende bijeenkomst vindt op 2 mei 1981 plaats in Deurne (Nederland); nadere mededelingen hierover zullen nog volgen.

Ten slotte werd een commissie aangesteld, die zich zal buigen over het voorstel om alle notocactussen in onze verzamelingen te inventariseren. De leden van deze commissie zijn mevrouw M. Gantar en de heren N. Gerloff en J. Neduchal. Ook de leiding van de te organiseren bibliotheek en diatheek kwam in handen van mevrouw Gantar.

Omstreeks 18.45 u kon de voorzitter de vergadering, die ondanks soms heftige discussies een harmonisch verloop had, sluiten.

Wij weten, dat er nog vele liefhebbers zijn van het geslacht *Notocactus*, die zich tot nu toe niet bij Internoto aangesloten hebben. Willen degenen, die met de gedachte spelen om zich aan te sluiten, zich melden bij de heer Theunissen, wiens adres U hierboven vindt? Hij is 's avonds ook meestal telefonisch te bereiken onder nr. 01651-1943. Hij zal U graag inlichtingen verstrekken en U als lid noteren.

Dr. P. Schosser

WERKGROEP ASCLEPIADACEAE NEDERLAND (WAN)

De werkgroep zal zo opgezet worden dat de leden actief in een of meer subgroepen werkzaam zijn. Deze subgroepen brengen jaarlijks verslag uit en publiceren zo mogelijk in Succulenta. Aat van Uyen houdt daarvan de redactie. Middels een binnenkort te versturen enquête zullen die subgroepen worden samengesteld. O.a. coördinatie (bestuur), literatuur, vertalen, ruillijsten, zaadbank, diatheek, cultuur, bepaalde geslachten, fotograferen/tekenen, enz. enz.

De volgende bijeenkomst is op zondag 15 maart bij Cor van de Wouw in Grubbenvorst. Voor projectie en vergadering is een zaaltje gehuurd in gemeenschapshuis 't Haeren. Borden in de gemeente volgen.

Programma:

10.00-11.00 Cor, informeel.

11.00-12.30 Aat spreekt over de nomenclatuur, conservering, herbaria en het gebruik van kunstharsen. Van het begin af zal de WAN trachten goed met namen om te gaan.

12.30-13.00 Lunch.

13.00-14.00 Organisatie subgroepen

14.00-15.00 Stapelia's en aanverwanten. Zoveel mogelijk dia's meebrengen. Aan de hand van Jacobsens' Lexicon discussie. Dus: eerst goed Jacobsens' bestuderen (10 subgroepen).

15.00-16.00 Ruilen dia's, planten, zaad. Nieuwelingen krijgen planten 'kado'.

Nadere inlichtingen bij de coördinatiegroep:

Cor van de Wouw, Maricollenweg 63, 5971 AT Grubbenvorst; tel. 077-62350.

Aat van Uyen, Bekkersstraat 137, 3572 SG Utrecht; tel. 030-732313.

René Vogelsang, Koningsspil 16, 8608 ZL Sneek; tel. 05150-19382.

Lidmaatschap f 10,-- per jaar, te voldoen op gironummer 4323807 t.n.v. R.J. Vogelsang te Sneek.

AAN DE AFDELINGSSECRETARIATEN

De secretaris van de landelijke vereniging zou het op prijs stellen als de afdelingen hun convocaties of afdelingsbladen ook aan hem zouden willen toesturen. Hierdoor krijgt het Bestuur nog beter een inzicht wat zich in de afdelingen afspeelt. Mogelijk komen er suggesties uit naar voren die na overleg een breder publiek kunnen dienen. Alvast mijn dank voor Uw medewerking.

AFDELINGSNIEUWS

Evenementenlijst 1981

- 7 maart : Ledenraadsvergadering
- 2 mei : Succulentenbeurs te Haarlem
- 2 mei : Ruilbeurs afdeling Friesland
- 9 mei : Algemene Ledenvergadering
- 9 mei : Cactusbeurs te Amstelveen
- 16 mei : Goudsche cactusbeurs
- 13 juni : Ruilbeurs te Dordrecht
- 29 augustus: Ruilbeurs te Zutphen

**Hoya's - Senecio's
Crassula's - Ceropegia's
Prijzlijst op aanvraag**

Corresp. Eng., Duits

MARIN CACTUS PATCH
61, Granada Drive
Corte Madera/California
94925 USA

TUINCENTRUM "ARIZONA"

Gespecialiseerd in cactussen en vetplanten
Grote collectie met veel aparte soorten.

Concurrerende prijzen.

Aalsmeerderweg 93, naast Peugeot-garage
4232 CJ Aalsmeer - Tel. 02977-26133

Programma afdeling Amsterdam

Vrijdag 20 februari: De heer Buijs uit Wassenaar houdt een praatje (met dia's) over Tillandsia's, die gekweekt kunnen worden tezamen met cactussen. Hij neemt ook enige Tillandsia's mee voor de verkoop.

Vrijdag 20 maart : De afdelingsleden Arn de Wilde en André Schuiteman houden een praatje (met dia's) over hun reis door Tanzania. Een avond voor de echte vetplantenliefhebber.

Zaterdag 9 mei : Cactusbeurs in de overdekte ruimte van het winkelcentrum Het Groenhof in Amstelveen. Reservering tafels bij onderstaand adres.

De bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur en ze worden gehouden in het zaaltje naast de Prinsessekerk, van Hallstraat 164. Voor meer inlichtingen over de afdeling en zijn activiteiten kunt U contact opnemen met het secretariaat, F. Triep, 1e Oosterparkstraat 136, 1091 HH Amsterdam, tel. 020-655148.

Programma afdeling Gouda

Donderdag 19 febr.: Heer Luinenburg spreekt over Mexico en de USA.

Donderdag 19 mrt. : Heer Noltee spreekt over Tanzania.

Donderdag 16 apr. : Heer Donkelaar spreekt over Stapelia's.

Alle bijeenkomsten in "Brandpunt", Turfmarkt 58 te Gouda. Aanvang 20.00 uur.

Afdeling Haarlem

Succulentenbeurs op zaterdag 2 mei 1981 van 12.00-16.00 uur in de Stadskweektuin, Kleverlaan 9, Haarlem.

Tentoonstelling van cactussen en andere vetplanten van zaterdag 2 mei 1981 tot en met zondag 10 mei 1981 in de Stadskweektuin, Kleverlaan 9, Haarlem. Dagelijks geopend van 10.00-16.00 uur. Toegang vrij.

DER KAKTEENLADEN

hobbybenodigheden
boeken
zaden

*Hebt U al eens zelf
cactussen gezaaid?*

Voor de planttijd onze nieuwe aanbieding van vierkante kunststof potten

Grootte	Maat cm	1	10	25	100	500	1000 St.
6	5x 5x 4,5	-	-	2,80	10,10	48,30	91,80 DM
7	6x 6x 5,5	-	-	3,80	13,80	66,00	125,80 DM
8	7x 7x 6	-	-	4,90	17,80	84,70	161,40 DM
9	8x 8x 7	-	-	5,80	21,40	102,00	194,20 DM
10	9x 9x 7,5	-	3,40	7,90	29,00	132,00	- DM
11	10x10x 8,5	-	3,90	9,00	33,10	150,40	- DM
13	12x12x10,5	-	7,00	16,00	58,40	264,40	- DM
13t	13x13x13	-	7,10	16,20	63,00	-	- DM
18t	18x18x18	2,20	21,60	52,60	102,40	-	- DM
7E	7x 7x 7x	-	-	2,10	7,80	35,60	67,80 DM
7t	7x 7x 9	-	-	5,70	22,20	108,00	210,00 DM

Leverbare kleuren: grootte 6-13 grijs of steenrood, grootte 13t + 18t + 7t alleen in zwart (t = diepe vorm; E = eenmaal bruikbare pot).

Onze prijslijst van potten, bakken, zaaipannen, kamerkasjes, enz. wordt U op aanvraag gratis toegestuurd. Vraagt U ook onze folder Zaaïen 1981 met een groot aanbod aan cactuszaden aan.

Jörg Köpper Lockfinke 7 D-5600 Wuppertal 1 W-Duitsland

Alle prijzen + verzendkosten; leveringen alleen op onze verzendcondities

Afdeling Den Helder en Omstreken

Zaterdag 14 maart: Spreker Hr. L. Lammersen uit Zaandam

11 april : Excursie naar Lakerveld in Lexmond en naar van Donkelaar in Werkendam.

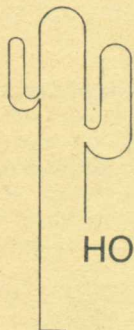
16 mei : Kleine ruilbeurs

13 juni : Kasbezoek bij enkele leden in Den Helder.

Reis naar Spanje

De Heer W. Sterk heeft aangeboden een reis naar Spanje te organiseren voor leden van Succulenta. Het ligt in de bedoeling een week naar Blanes te gaan om een bezoek te brengen aan de tuinen van Riviere de Caralt, Mary Murtra en de tuinen van Barcelona. Als het mogelijk is volgt nog een bezoek aan een kwekerij of handelaar waar men planten kan kopen.

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. De reis zal ongeveer f 500,- kosten incl. annuleringsverzekering, verblijf in hotel met half pension. De kamers zijn met bad/douche, wc en balkon. Aanmelden en inlichtingen bij de heer W. Sterk, Wevestraat 89, 5708 AE Helmond. Tel. 04920-23903.

Spec. kwekerij voor hobbyisten en verzamelaars

Een plantenlijst wordt op Uw verzoek gratis toegestuurd

Wij ontvangen regelmatig nieuwe cultuurimporten voor de verkoop.

Geopend van maandag tot zaterdag van 9-18 uur.

HOVENS cactuskwekerij Markt 10, 5973 NR Lottum Lottum vindt U,
E3 richting Venlo afslag Venray - Grubben-
vorst-Lottum
Telefoon 04763-1693

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor deze rubriek moeten uiterlijk de 15e van de maand bij Mevr. Smit zijn. Leden van Succulenta hebben per jaar recht op één gratis advertentie in deze rubriek. Alleen advertenties betreffende de liefhebberij worden opgenomen.

Ter overname gevraagd: Aluminium hobbykasje met dubbele beglazing. Oppervlakte bij voorkeur 10 à 12 m².

Gevraagd: Wie heeft interesse om in 't Duits of Tsjechisch te corresponderen met een Tsjechische cactusvriendin, gespecialiseerd in Matucana, Submatucana, Sulcorebutia, Lobivia en Thelocactus. Inlichtingen bij de secretaris van Succulenta.

Te koop: verzameling cactussen en andere succulenten ± 500 stuks. Te bevr. bij J.J. v.d. Walle, Ambachtsstraat 5, 3222 CC Hellevoetsluis. Tel. 01883-17309.

Aangeboden: 100 à 200 Mammillaria planten in diverse grootten. D.J. Smeenk, Oude Bosscheweg 1, 5301 LA Zaltbommel. Tel. 04180-3210.

CACTUSKWEKERIJ

"LAKERVELD"

4128 LG Lakerveld 89 - Lexmond

DE KWEKERIJ VOOR DE LIEFHEBBER

Gezonde planten tegen redelijke prijzen en regelmatige uitbreiding van ons assortiment, tevens gevraagd collecties cacteëen.

GEOPEND: Zaterdags van 8 tot 17.00 uur. Ma. tot en met vrijd. alleen na tel. afspraak.
tel.: 03474-1718
zondags gesloten.

PROGRAMMA AFDELING IJSSELSTREEK

- 27 februari te Zutphen:** Onderlinge praatavond met dia's, meegebracht door eigen leden.
27 maart te Goor: De heer ter Brugge zal deze avond een plantenquiz houden.
24 april te Zutphen: Voor deze avond zal er een spreker uitgenodigd worden.
29 mei te Goor: Ook voor deze avond zal er een spreker uitgenodigd worden.
19 juni te Apeldoorn: De heer Kolmas biedt zijn huis aan voor de onderlinge ruil- en contactavond.
29 augustus te Zutphen: Ruilbeurs van het Oosten.
25 september te Goor: Daar er in Goor meestal meerdere en andere leden aanwezig zijn dan in Zutphen, zal er deze avond nogmaals een ruil- en contactavond gehouden worden.

PROGRAMMA AFDELING DORDRECHT & OMSTREKEN

- 5 maart Verhandeling over Mesems door hr. de Graaf.
2 april Inleiding over Tillandsia's door hr. Noltee.
7 mei Praatje over verwarming en isolatie door hr. Klaasse.
4 juni Terminologie in onze hobby (vervolg op de inleiding van nov. '80).
2 juli Dia's over verzamelingen in Engeland door hr. Klaasse.
6 augustus Geen officiële vergadering, iedereen is welkom i/d kas van hr. Kooijman in Zwijndrecht.
3 september Onderlinge ruilbeurs.
1 oktober Lezing over cactussen (spreker wordt later bekend gemaakt)
5 november Quiz te verzorgen door de hr. van Kaam.
3 december Jaarafsluiting.
Attentie: met ingang van februari is de aanvang van de vergaderingen bepaald op 19.30 u.

PROGRAMMA AFDELING LEIDEN

- 19 februari Voor deze avond is Dhr. Leo v.d. Hoeven uitgenodigd, maar aangezien hij pas op het laatste moment definitief kan toezeggen om te komen, zal een andere wereldreiziger n.l. Dhr. Niessen worden verzocht als plaatsvervanger op te treden.
19 maart Pas terug van zijn reis naar Amerika en Mexico en vol nieuwe indrukken, komt deze avond Dhr. C.N. Klijn met een causerie over standplaatsen, waarbij hij ter illustratie vele fraaie dia's zal vertonen.

De bijeenkomsten van de afd. Leiden e.o. worden gehouden op elke derde donderdag van de maand in het zaaltje van de Petruskerk, Lammenschansweg 40a, Leiden.

Dick v.d. Aart, secr.

PROGRAMMA AFDELING UTRECHT

- 9 maart Lezing door de Heer Meerstadt over zijn reizen door Mexico en Peru.
13 april Discussieavond en verkoopavond voor eigen leden.
De bijeenkomsten zijn elke 2e maandag van de maand om 20.00 uur in de kantine van de firma Hoonte, Varkenmarkt te Utrecht. Inlichtingen bij H. van Dijk, Dr. Brevéestraat 61, Bunnik, tel. 03405-3607.

KARLHEINZ UHLIG - KAKTEEN

053 KERNEN i.R. (Rommelshausen)
W. Duitsland LILIENSTR. 5

Aanvullende plantenlijst 1980-81

Acanthocalycium violaceum	DM 5- 6,-
Copiapoa tenuissima	6- 8,-
Echinocereus chloranthus	4- 6,-
Facheiroa ulei	3- 4,-
Mammillaria casoi	10-25,-
fuauxiana	7-18,-
perbella groepen	10-60,-
vaupelii	8-25,-
Mediolobivia pectinata	4- 6,-
Notocactus graessneri	3- 5,-
Pilocereus gounelli	3- 4,-
magnificus	3- 4,-
Soehrensia huascha	5- 6,-

Onze zaadlijst 1980/81 is verschenen.

Voornamelijk zaden van planten van onze expedities, o.a.: Acanthocalycium griseum, variflorum, thion., v. copiapoides, Echinopsis melanopotamica, Parodia hummeliiana, piltziorum, spagazziniana, Gymnocalycium brachypetalum, ferrari, glaucum, schatzlianum, etc.

Maar ook van planten van andere oorsprong: Lobivia, Notocactus, Mammillaria, Rebutia, etc.

De lijst met verklaringen van de aparte veldnummers kan voor 1 DM (in postzegels) aangevraagd worden. Bij een bestelling van boven DM 20,- wordt dit bedrag vergoed.

Jörg Piltz
St. Michael-Strasse 14
5014 Kempen-Buir

Planten en Cactussenhandel

A. VAN ACHTHOVEN & ZN.

Wij bezitten een zeer grote collectie cacteeën. Uniek in Amsterdam! Regelmatig uitbreiding van ons assortiment.

Singel-Bloemmarkt t/o 528 (Geelvinksteeg), Amsterdam. Tel.: na 18.00 uur 020-101641.

PLANTENHANDEL A. H. Abels.

Grootste gesorteerde zaak in Noord Holland in cactussen en succulenten. In- en verkoop.

Singel-Bloemmarkt t/o 494-496. Amsterdam. Tel.: 020 - 227441.

VAN SPIJK
uw drukker

Kees en Martine Bos

andere succulenten
cactussen

Kanaalweg 16,
1749 CE SCHOORLDAM
(Warmenhuizen)
Tel.: 02269 - 2694

Liefhebbers
zijn de hele week welkom!

Cactussen
aloes
Coniferen
Tillandsias
Uitzonderlijke boeken
Succulenten
Bromelias
Over diverse onderwerpen
Exotica
Kamerplanten
Epifyten

NATUUR & BOEK Elandstraat 58
2513 GT Den Haag tel. 070 - 64 62 77

Zaden van cactussen en
andere succulenten.

Vraag de nieuwe lijst aan
met meer dan 3000 soorten.

SUCCULENTENTUIN

VAN DONKELAAR

Laantje 1 - Werkendam
Tel. 1835 - 1430

Februari aanbieding

4 Soorten Aporophyllum voor f 25,--
leder apart in een hangpotje.

Te bestellen op gironummer:
150.98.30

Zaadlijst gratis verkrijgbaar en planten-
lijst na storting van f 3,50

G. Köhres

Bahnstrasse 101
D-6106 Erzhausen-
Darmstadt.

genese verkerende geslachten als Melo- en Discocactus, durf ik dat pas te schrijven als ik tot de F.3.-generatie heb "doorgespeeld". En dat deed ik met "Discocactus woutersianus" zoals ik al schreef.

Tot slot een vraag aan de heer Braun: "Wat verstaat hij onder een "soort-scheidend" kenmerk?" Het moet voor hem bijzonder gemakkelijk zijn hier een antwoord op te geven; hij behoeft er de betreffende plant zelfs niet voor gezien te hebben. Alleen aan een foto kan hij al zien dat D. woutersianus **geen enkel** soortscheidend kenmerk vertoont met D. horstii. Dat een zeer voorzichtig man als de heer Brederoo, met een jarenlange ervaring in het bestuderen, tekenen en publiceren van "cephalumvoerende" genera, die zowel holotype als de F.1; F.2; en F.3 generaties, alsook vele bloemen en zaden ter beschikking had, maar nooit in Brazilië was, de gave van "fotodiagnostiek" mist, mag o.i. echter geen ramp voor de wetenschappelijke succulentenstudie genoemd worden. Te vaak menen "beginnelingen" die een enkele keer door "het land van herkomst" gevlienderd hebben, dat ze de wijsheid in pacht hebben. Men staart zich blind op de "verschillen" tussen planten uit de natuur en cultuurplanten.

Als "niet-deskundige" heb ik altijd gemeend dat deze verschillen slechts de secundaire kenmerken van de soort betroffen; kenmerken die alles te maken hebben met wat men gewoonlijk onder het begrip "habitus" rangschikt; kenmerken die slechts samenhangen met het biotoop waarin de plant existeert. De primaire kenmerken, die reeds in de genen zijn "ingeslepen", moeten zowel bij de planten uit de natuur als bij de cultuurplanten constant zijn. Slechts deze kenmerken komen in aanmerking om als significantietoppen in een soortbeschrijving opgenomen te worden. Helaas zijn we nog met handen en voeten gebonden aan regels die ruim 200 jaren geleden door Linnaeus zijn opgesteld in zijn "Species plantarum" en andere geschriften. *1).

Jammer genoeg bestaan vele soortbeschrijvingen nog te veel uit secundaire en dus niet essentiële toegiften, die men constateert aan één exemplaar uit één specifieke biotoop. Dit is mede de oorzaak van de ongelooflijke chaos in de "cactus-systematiek". Nogmaals zo zie ik het als LEEK.

Resumerend.

Wil men op een "nieuwbeschrijving" commentaar geven, dan zal men toch eerst de plant in kwestie gezien moeten hebben en de data die tot deze beschrijving geleid hebben kennen. Tevens gaat het niet aan, een plant tot hybride te bestempelen vooraleer men proeven in meerdere generaties heeft uitgevoerd onder controleerbare omstandigheden. Noch Horst, noch Königs, noch Braun hebben dit gedaan.

*1) Zo een primair kenmerk van beide hier in het geding zijnde soorten, bleek duidelijk bij onze vele zaaiproeven.

De zaailingen van beide soorten hebben - onder volkomen identieke omstandigheden - in hun juveniel stadium een volkomen verschillend uiterlijk. De groei van de nieuwe soort verloopt minstens tienmaal zo snel als deze van de Disco horstii. Een op eigen wortel gekweekte zaailing van deze laatste soort is onder onze omstandigheden nagenoeg niet tot volwassenheid te krijgen. Een Disco woutersianus kiemt en groeit zeer gemakkelijk, geeft geen problemen in de winter en maakt drie "vormfasen" door alvorens bloeibaar te zijn. Deze eigenschappen waren tot de F.3-generatie te vervolgen. Dergelijke primaire eigenschappen van de soort worden echter nooit in een "geldige" soortbeschrijving opgenomen. Toch zijn juist dergelijke kenmerken voor elke cactusliefhebber die zaait, controleerbaar. Maar wij blijven na meer dan tweehonderd jaar nog trouw achter de regeltjes van de grote Linnaeus aanhuppelen.

P.S. Wij zullen onze proeven nog tot de F.5-generatie voortzetten. Tot onze spijt zullen wij vele cactusliefhebbers die wij voor 1981 planten uit de F.3 beloofden, voorlopig moeten teleurstellen.

Laauwikstraat, 6663 CK, Lent

Escobaria missouriensis

Foto van de schrijver

Wat denkt U van ... (8)

Escobaria missouriensis (Sweet) D.R. Hunt

TH.M.W. NEUTELINGS

Omdat dit een vrij gemakkelijk te kweken en in bloei te krijgen plantje is, wil ik dit eens onder de aandacht brengen. Het is ook bekend onder de naam *Neobesseya missouriensis*. En de ouderen onder ons zullen nog wel weten dat het ook eens de geslachtsnaam *Mammillaria* heeft gekend. Het komt voor in vele Amerikaanse staten, zoals Texas, Arizona, Montana, Noord-Dakota, Kansas en Oklahoma.

Het plantje zelf ziet er wat "alledaags" uit, wordt tot 5 cm hoog en vormt gemakkelijk spruiten. Deze laatste, als stek van de moederplant genomen, bewortelen vrij spoedig. Ook is het mijn ervaring dat het enten van deze soort totaal overbodig is. Het spruitend karakter gaat dan sterk overheersen en de bloeiwilligheid gaat er niet op vooruit, in tegendeel zelfs.

De 10-15 mm lange tuberkels vertonen een wollige groef. De grijswitte randdoorns, tot 20 stuks in aantal, zijn 10-15 mm lang. Een enkele maal is er ook sprake van 1 of 2 middendoorns.

De bloemen zijn een attractie voor de liefhebber. Ze kunnen ruim 55 mm breed worden! De bloemdekbladen zijn groeniggeel met een rozigpaarse middenstreep. De 6-7 groenige stempellobben torenen boven de goudgele helmknoppen uit.

In cultuur zijn het geen moeilijke cactussen. 's Zomers verlangen ze voldoende vocht. Overwinteren bij een paar graden boven nul (C) verdragen ze bijzonder goed. In de literatuur is te lezen dat deze soort bijzonder goed winterhard

is. Zelf heb ik dit nooit uitgetest. In de wintertijd al komen de bijna ronde, dieprode zaadbessen tussen de tuberkels te voorschijn.

Voor één belager moeten we goed oppassen: rode spint waarvoor deze soort bijzonder gevoelig is.

Deze soort kent nog een aantal variëteiten, die onder verschillende namen bekend zijn:

- a) var. *caespitosa* (synoniemen: *Neobesseya similis*, *N. rosiflora*). Ook deze brengt zeer grote bloemen voort, waarvan de bloemdekbladen nog smaller zijn.
- b) var. *marstonii* (syn. *Coryphantha marstonii*). Bloeit eveneens met grote bloemen.
- c) var. *robustior* (syn. *Neobesseya similis* var. *robustior*, *Neob. wissmannii*). De bloemdekbladen zijn in afwijking van de andere niet bewimperd. De middendoorn is meestal goed ontwikkeld aanwezig. Bloemdoorsnede van maximaal 50 mm.

Tenslotte is er nog een exemplaar, bekend onder de naam *Neobesseya notensteinii*, waarvan de deskundigen aannemen dat deze een vorm is van *E. missouriensis*. De bloem ervan wordt in doorsnee maximaal 25 mm en de kleur ervan is grijsroze. Omdat de bovengenoemde benamingen nog steeds gebruikt worden, vond ik het nodig ze eens alle bij elkaar te zetten. Maar ik nodig de liefhebber uit ze alle eens naast elkaar te gaan kweken en zelf de verschillen onderling vast te stellen.

Th.M.W. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

Cactussen als stadsbeplanting op Curaçao (slot)

P. WAGENAAR HUMMELINCK

Dat de aantrekkelijkheid van landschappen en de merkwaardigheid van bepaalde terreinen soms aan een economische ontwikkeling worden opgeofferd lijkt onvermijdelijk, maar wèl mogen er protesten worden gehoord, indien men daarbij meent dat het beter toegankelijk maken van een gebied steeds een schoonmaken betekent, waarbij zoveel mogelijk cactussen, doornstruiken en andere 'hinderlijke' gewassen dienen te worden opgeruimd. Hoewel tegen een onverantwoordelijk gedrag jegens de vegetatie van de Antillen reeds vele jaren bij herhaling is gewaarschuwd, poogt men pas in de laatste tijd bepaalde plantesoorten door wettelijke bepalingen te beschermen. Had men daarbij aanvankelijk alleen maar bepaalde nuttige gewassen en de vrij zeldzame orchideeën op het oog, thans is het vooral de 'bolcactusroof' ¹⁰⁾ welke men hierdoor wil trachten tegen te gaan. Overigens worden belangrijke delen van de eilanden - zoals het Nationaal Park Washington-Slagbaai op Bonaire en het Christoffelpark op Curaçao - reeds beheerd door de 'Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen', terwijl ook op het gebied van de natuur-educatie Stinapa al veel goed werk heeft verricht.

Mogelijk om tóch nog iets positiefs te kunnen stellen tegenover de voortschrijdende verarming van het landschap, is men - nu ruim twintig jaar geleden - op Curaçao begonnen met een stadsbeplanting met cactussen, aloës, agaven en bromelia's: plantesoorten van het eiland zelve welke men tot dusver meestal slechts als hinderlijke gewassen had leren zien. Mogen deze pogingen al niet als niet direct gunstig voor de vegetatie van het eiland kunnen worden be-

- 6 De beplanting van het Brion-plein op Curaçao - agaven, datus, aloës en dadelpalmen. Op de voorgrond geven grote klompen koraalkalk en koraalpuin van de kust enigszins de indruk van een rotstuijn, op de achtergrond het paleis van de Bisschop dat op 30 mei 1969 door brand werd verwoest. (Dec. 1965)

Foto's van de schrijver

- 7 Een van de Melocactusbedden op het Brion-plein, omgeven door van de kust afkomstige koraalsteen, met daaromheen aloës. (Dec. 1965)

schouwd, in elk geval werd hiermede een interessante en esthetisch verantwoorde bezienswaardigheid toegevoegd aan de vele bijzondere zaken welke Willemstad de toerist heeft te bieden.

Het waren stellig niet alleen esthetische overwegingen welke - eind 1958 - bij de Afdeling Plantsoenen van de Dienst Watervoorziening de gedachte deed opkomen om meer lokale planten te gebruiken in de stadsplantsoenen: Dit zou niet alleen een attractie vormen voor de toeristen, maar deze droogte-resistente gewassen zouden ook aanzienlijk minder onderhoud vragen, en vooral minder (duur!) water nodig hebben.

De landschapsarchitect James E. Voss - met wie de directeur van de Terna (Technisch-Economische Raad Nederlandse Antillen), dr. ir. P.C. Henriquez contact opnam - was door zijn werk in Arizona geheel op de hoogte van het gebruik van xerofytische vegetatie in het stadsbeeld. Onder de auspiciën van de "Commissie tot Bevordering van het Toerisme" kwam Voss naar Curaçao. Zijn eerste object was het terrein bij Fort Nassau, de gerestaureerde bouwwallen van een laat-achttien-eeuwse sterkte op de top van een zeventig meter hoge kalksteenheuvel aan de ingang van het Schottegat. Dit werd uitgevoerd met behulp van enkele werkelozen die door de Dienst Werkverschaffing van het Eilandgebied Curaçao ter beschikking waren gesteld.

Daarna heeft Voss nog voor verscheidene pleinen op Curaçao plannen opgesteld, waarbij terdege rekening moest worden gehouden met de tegenstand welke ten aanzien van deze plannen verwacht mocht worden van de bevolking en van de bewindslieden. Als begin werd een klein gedeelte van de Plaza Piar (voor het toenmalige Hotel Curaçao Intercontinental) van lokale planten voorzien. De publieke opinie bleek zeer verdeeld!

Begin 1961 werd een aanvang gemaakt met de herindeling van het Brionplein, aan de westzijde van de ingang van de St. Annabaai te Willemstad, waarbij veel ruimte werd uitgespaard voor de aanleg van plantsoenen. De stevige Oost-

8 De beplanting van een deel van het Brion-plein, tussen Bioscoop West End (op de achtergrond) en het Riffort: de datus staan keurig in het gelid, met daartussen rotsblokken om het geheel enigszins op een rots tuin te doen gelijken. (Dec. 1965)

passaat en het zoute grondwater dat nauwelijks zestig centimeter onder het maai-veld lag, dwongen om wind- en zout-resistente gewassen te gebruiken. Besloten werd om van het Brionplein één grote rotstuintje te maken, zoveel mogelijk in overeenstemming met het landschapsbeeld zoals langs de zuidwestkust van Curaçao wordt aangetroffen.

9 Op deze foto zijn de agaven duidelijk veel ouder geworden en van de oorspronkelijk zo zorgvuldige beplanting van het Brion-plein is weinig meer over. (Febr. 1970)

De beplanting geschiedde onder leiding van de heer R. Winkel, van de Afd. Plantsoenen van de Dienst Watervoorziening en werd uitgevoerd door de Werk-verschaffingsdienst. Voor de beplanting van het Brionplein werden gebruikt, volgens de heer Winkel (thans hoofd van de Dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij):

<i>Aloe vera</i> (aloë, sentebibu)	10.000 stuks
<i>Agave vivipara</i> (kuki'indjan) en enkele andere agavesoorten	3.000 stuks
<i>Melocactus</i> (milon di ceru)	250 stuks
<i>Lemaireocereus griseus</i> (datu)	80 stuks
<i>Opuntia elatior</i> (tuna spanjô)	enkele exemplaren
<i>Bromelia lasiantha</i> (tecu)	40 stuks
<i>Coccoloba uvifera</i> (zeedreifi, boomheester met grote leerachtige bladeren)	38 stuks
<i>Phoenix dactylifera</i> (de niet-inheemse dadelpalm)	13 stuks

De onderhoudskosten van het Brionplein bedroegen in 1963 (in Ned.-Ant. guldens, Af 1,- = Nf 1,90): arbeidslonen 3500, overige kosten 2750 (waarvan

10 Zoals de beplanting van het Brion-plein, tussen Bioscoop West End (achtergrond) en het Riffort er acht jaar na aanleg uitzag. (Febr. 1970)

11 Tien jaren na de eerste beplanting van het Brion-plein was men er in geslaagd enkele hoekjes van het Brion-plein een 'natuurlijk' aspect te geven. (Febr. 1970)

2400 voor water à Af 2,- per m³, overwegend gebruikt om de planten schoon te houden). De onderhoudskosten van een even groot plantsoengedeelte van de Plaza Piar waar geen droogte-resistente planten en bloemen stonden waren in dezelfde tijd: arbeidsloon 7000, overige kosten 5850 (waarvan 5500 voor water).

In het begin werd dit plan tot het beplanten van het Brionplein met "onkruiden" door het publiek afgekeurd, doch naar gelang het werk vorderde veranderde dit - en enige tijd na de voltooiing waren de meningen zelfs zeer gunstig; Vond men het niet mooi, dan noemde men het toch orginineel. Ongunstig bleef het oordeel slechts van hen, die door een ongelukkige samenloop van omstandigheden (niet in de laatste plaats dronkenschap) met de cactusdoornen en agavenstekels in aanraking waren gekomen.

In hoeverre kunnen deze experimenten - welke hier als een klein stukje geschiedenis worden aangeboden - geslaagd worden genoemd?

Zij brachten stellig velen tot de overtuiging dat bepaalde inheemsen gewassen welke tot dusver als "onkruid" werden beschouwd, wel degelijk met succes voor stadsbeplanting kunnen worden gebruikt (al zal men heden ten dage hiervan op het thans sterk veranderde Brionplein weinig meer kunnen bemerken) - iets, waarop Frater Arnoldo enkele jaren geleden nog eens uitvoerig de aandacht heeft gevestigd¹⁾). Dat hierbij de cactussen en agaven niet steeds aan de gestelde eisen bleken te kunnen voldoen kan ons slechts verheugen - gezien de "roofbouw" welke al sinds vele jaren op deze karakteristieke en wetenschappelijk belangwekkende elementen van de vegetatie van Curaçao, Aruba en Bonaire wordt bedreven.

Literatuur:

- 1) W.F.R. Suringar, 1885-1897 en J. Valckenier Suringar, 1901-1910. Een overzicht van "Het Melocactus-onderzoek" van deze twee botanici vindt men in het "Gedenksboek Valckenier Suringar der Nederlandsche Dendrologische Vereeniging", 1942, p. 88 - 95, 1 plaat. (In de nieuwere literatuur wordt het grote aantal soorten Melocactus niet gehandhaafd zie W. Rauh Kakteen an ihren Standorten (1979) blz. 87. Red.).
- 2) N.L. Britton & J.N. Rose, 1920-1923. The Cactaceae, I, III en IV.
- 3) C.P. Amelunxen, 1931. De cactusflora van Curaçao. Amsterdam, 24 pp.
- 4) Frater M. Realino, 1935 (1936). Plantkunde van Curaçao voor M.U.L.O. Curaçao, 133 pp.
- 5) Fr. M. Arnoldo (A.N. Broeders), 1954. Zakflora. Wat in het wild groeit en bloeit op Curaçao, Aruba en Bonaire, 170 pp., 68 pl. - 2de herziene druk. 1964, 229 pp. Uitg. Natuurwet. Werkgroep Ned. Ant., p.a. Natuurwet Studiekring, Plompotorengr. 9, Utrecht. Zie ook zijn Gekweekte en nuttige planten van de Nederlandse Antillen, 1954, 2de druk 1971.
- 6) P. Wagenaar Hummelinck, 1938. Notes on the Cactaceae of Curaçao, Aruba, Bonaire and North Venezuela. Recueil des Travaux botan. néerl. 35. p. 29-55, pl. 5-12.
- 7) P. Wagenaar Hummelinck, 1931-1941. Succulenta 13, p. 41 (Over het gebruik van cactussen op Bonaire) - 16, p. 145 en 161 (Over de cactussen van Curaçao Aruba en Bonaire) - 17, p. 65 - 17, p. 81 - 20, p. 134, 149 en 157 (Over *Cereus repandus*, *Cephalocereus lanuginosus*, *Lemaireocereus griseus* en *Acanthocereus tetragonus*) - 22, p. 121 en 137 (Over *Opuntia curassavica*, *O. wentiana*, *O. elatior* en *Mammillaria simplex* - 23, p. 121 (Lijst voor het vinden van de soortnamen...)
- 8) J. Bonefaas, 1968. Cactussen en vetplanten op Curaçao. Schakels NA 51 p. 10-17.
- 9) C.A.L. Bercht, 1978-1979. Curaçao, een koninkrijksdeel met cactussen Succulenta 57, p. 223. 58, p. 17, 117, 145, 200.
- 10) Bolcactus-roof op Curaçao. Beurs- en Nieuwsberichten 6.1.1977.
- 11) Fr. M. Arnoldo Broeders, 1967. Handleiding tot het gebruik van inheemse en ingevoerde planten op Aruba, Bonaire en Curaçao. Curaçao, 257 pp.

p/a Plompotorengracht 9 - 11, 3512 CA Utrecht.

Bij het ter perse gaan van dit nummer bereikte ons het bericht dat mevrouw J. Grullemans van Berghem, oud-secretaresse van onze vereniging, is overleden. In het volgende nummer hopen wij hierop terug te komen.

Nogmaals: *Frailea phaeodisca*

J. THEUNISSEN

In Succulenta 1980, blz. 182 e.v. doet een onzer leden een poging om de phaeodisca-achtige *Frailea*'s wat meer in de aandacht te brengen. Of hij daarmee ook de duidelijkheid bevordert heeft, is echter nog de vraag, want de schrijver laat ons helaas met nogal wat onduidelijkheden en ook onjuistheden zitten.

Het zou zeker beter geweest zijn, indien hij zijn bewering dat echte moeilijkheden ontstaan zodra men de plant in relatie wil brengen met "een andere *Frailea*" ook met de naam of namen van die "andere *Frailea*" gestaafd had. Ook het gestelde over de vergissing van Prof. Castellanos komt nogal cru over, zeker voor degenen, die niet beschikken over Succulenta 1974, waar de heer Buining op blz. 137 wat meer aandacht hieraan besteedt. Niet iedereen immers heeft thuis "Revision de las Cactaceas Argentinas" deel III in de boekenkast staan, zodat hij het even kan nakijken! Ook bij het citeren van het artikel van Buining was het duidelijker geweest om aan te geven: Succulenta 1974, blz. 136 e.v. en 161 e.v. Zonder meer onjuist is de constatering, dat *Frailea phaeodisca* Speg. in Notas sobre Cactaceas van Cornelius Osten (NIET van Osten!) tot variëteit van *pygmaea* promoveert! Inderdaad heeft Osten in zijn werk opnamen (zwart-wit) opgenomen van *Frailea pygmaea* en diens variëteit *phaeodisca*, resp. de platen XLIII en XLIV. Hoe de schrijver echter op een zwart-witfoto zo duidelijk witte zaadknoppen, bruine areolen en witte randdoorns kan onderscheiden, is voor mij een volkomen raadsel! Over de areolen hoeft helemaal niet gepraat te worden; bij de witte kleur kan hoogstens geconstateerd worden, dat de zaadknoppen en randdoorns erg licht van kleur zijn! Overigens gebruikt de auteur het woord "zaadknoppen" botanisch onjuist. Ik geef hem het voordeel van de twijfel of deze doorns al dan niet vlak tegen het plantelichaam aanliggen.

Op blz. 205 van de 1e band van "Kakteen in Südamerika" wijst Ritter erop dat Osten de door Arechavaleta gepubliceerde *Echinocactus pulcherrimus* als identiek met *Phaeodisca* beschouwde. Ritter verwijst dan naar de afbeelding van deze *pulcherrimus* in Band III van Britton and Rose op pag. 194. Aan de hand van deze foto toont Ritter aan, dat er duidelijke verschillen zijn tussen *Frailea pulcherrima* en *Frailea phaeodisca*. Een gedeelte daarvan wordt door onze auteur geciteerd. In tegenstelling echter tot de tekst van bovengenoemd artikel schrijft Ritter nergens, dat hij 1 exemplaar bij Tacuarembó gevonden heeft.

Overigens moet bij de beschouwing van Ritter over deze soort opgemerkt worden dat datgene, waarvan hij zegt dat het "tot nu toe nog niet gepubliceerde details" zijn, reeds in 1974 in bovengenoemde bijdrage door Buining en nog wel veel gedetailleerder beschreven is. Naar mijn mening blijkt uit het artikel van Buining nergens dat hij door de veelvormigheid van het geslacht *Frailea* in de war was. Buining heeft verschillende reizen naar Uruguay en Brazilië gemaakt en hem kan niet verweten worden, dat hij geen veldkennis had. Wellicht zag hij de variatiebreedte van bepaalde soorten wat breder dan anderen en hij zorgde in elk geval voor een duidelijke beschrijving. Dat daar niet precies bijstaat waar de plant die voor de beschrijving model stond gevonden is, is nauwelijks te betreuren, want hij schrijft in het artikel, dat hij de soort *phaeodisca* gevonden heeft in de omgeving van Cacapava (1966) en tussen Alegrete en Livramento (1972). Ter illustratie van het artikel wordt een opname van de planten tussen Alegrete en Livramento gebruikt waaruit geconcludeerd mag worden, dat Buining van mening was dat deze het beste bij de beschrijving paste. Daarmee is de opname van Cacapava in Ashingtonia niet in tegenspraak, want ook daar gaat het om *Frailea phaeodisca* volgens de schrijver.

In zijn artikel zegt ons medelid dat deze planten inderdaad phaeodisca-achtigen

zijn maar hij onthoudt zich wijselijk van een verklaring, waarom zij alleen maar -achtig zijn. Er wordt alleen gezegd, dat de areolen niet als maatstaf gebruikt kunnen worden.

Toch nog iets over de geschiedenis van deze plant:

In 1905 publiceerde C. Spegazzini in "Cactearum Platensium Tentamen" op blz. 497 zijn *Echinocactus pygmaeus*. Deze soort komt naar zijn zeggen voor in het heuvelgebied van het gehele district Montevideo en minder vaak in de heuvels van de provincie Entre Rios langs de Rio Uruguay. Op de volgende bladzijde (!) bespreekt hij de *var. phaeodisca*. Afgezien van het taalkundige foutje promoveert dus Spegazzini zelf en reeds in 1905 *phaeodisca* tot variëteit! Reeds in zijn tijd kwam deze soort zeer zelden voor in de rotsachtige heuvels dichtbij Tacuarembó, district Montevideo. Het voornaamste onderscheid met het type zijn de verticaal gestelde, elliptische areolen die voorzien zijn van een opvallend, iets uitstekend donker roestkleurig kussentje en 6-12 glasachtige, zeer dicht aanliggende en zeer korte doortjes, die allemaal ongeveer even lang zijn en niet teruggebogen.

Britton en Rose geven in Band III, blz. 210 minder bijzonderheden dan Spegazzini, waarbij wel opgemerkt wordt, dat de soort aan *Frailea cataphracta* doet denken. In "Breves Notas Cactalogicas" 1923 heeft C. Spegazzini zijn vroegere variëteit tot eigen soort verheven op blz. 15.

C. Osten is dan de volgende die ruim aandacht aan deze soort besteedt, zonder evenwel een motivering te geven voor het feit, dat hij *phaeodisca* opnieuw als variëteit beschouwt. Hij geeft als verschillen met de hoofdsoort: 1. grotere afmetingen, bovengronds gedeelte ongeveer 30 cm in doorsnee, 16 mm hoog. (Het is natuurlijk duidelijk, dat Osten voor de breedte 30 mm bedoeld heeft!) 2. Ribben en tuberkels zijn bijna niet aanwezig. De afscheiding tussen de ribben is ternauwernood herkenbaar aan een boogvormige lijn die nauwelijks verzonken is. 3. De areolen zijn langwerpiger met meer bruin-grijsachtige wol waarmee zij, evenals de donkere voet van de doorns, bedekt schijnen te zijn. 4. Doorns slechts in beperkte mate aanwezig op de vrucht en betrekkelijk kort. Uit de mededeling van Osten, dat hij slechts 1 exemplaar gezien heeft dat door Dr. Walther gevonden was, moet geconcludeerd worden, dat de soort inderdaad uitermate zeldzaam is.

In Band III van "die Cactaceae" slaagt Backeberg er in 1959 nog niet in om de gegevens van Osten uit 1941 aan te vullen. Dat was weggelegd voor Albert Buining in zijn bovengenoemd artikel, waarna tenslotte ook Ritter in zijn "Kakteen in Südamerika" wat meer aandacht voor de soort *phaeodisca* opeiste.

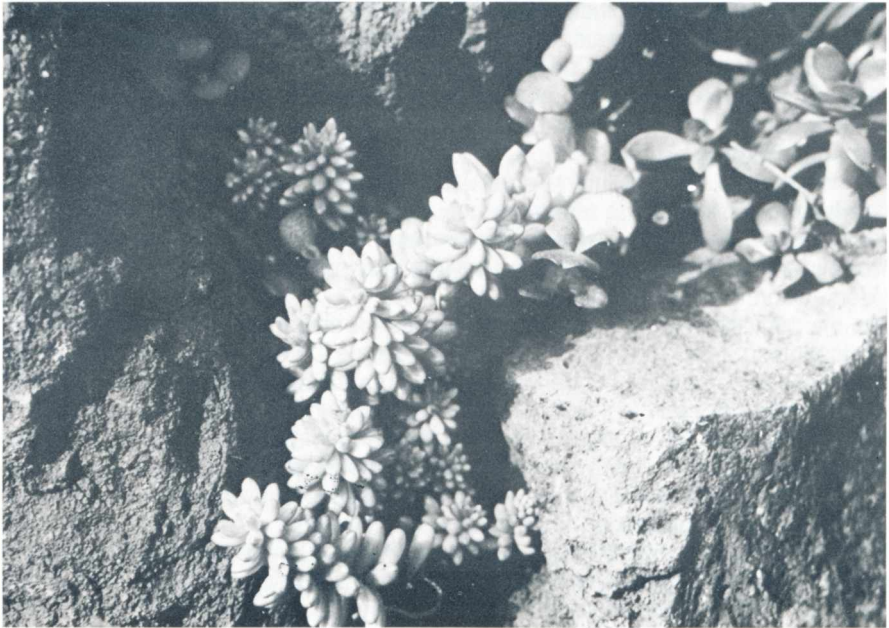
Vierschaarstraat 23, 4751 RR Oud-Gastel

Sedum pachyphyllum

L. BOSMAN

Beschrijving: Eén van de meest verbreide soorten, vanwege de weerstand, de gemakkelijke vermenigvuldiging en het aantrekkelijke uiterlijk ervan. Kleine struik met opstaande en vertakte stammen, die een hoogte van 40 cm kan bereiken; de uiterst vlezig, cilindrische, knotsvormige bladeren, dikker bij de top, zijn omhoog gebogen en spiraalsgewijs in rozetvorm geplaatst, zeer dicht opeengepakt aan het uiteinde van stammen en takken.

De kleur is grijsgroen of bleekgroen, met een blauwachtig waas bedekt, terwijl de afgeronde top vaak, vooral in de winter, een min of meer helrode tint aanneemt.

Sedum pachyphyllum

Foto van de schrijver

De stammen worden aan de onderkant kaal en brengen een grote hoeveelheid zeer dunne, bruine luchtwortels voort, die dikwijls krachtiger worden en in de omliggende grond weten te dringen en zodoende verdere steun en voeding verschaffen.

De tuilvormige, slappe bloeiwijze is axillair en ziet er als nieuwe tak uit, met op bladeren gelijkende schutblaadjes, maar kleiner, niet gebogen en met een andere onderkant, welke van onderen van een kleine tand is voorzien; de bloemen zijn lichtgeel.

De plant is half standhoudend en verdraagt goed de kou, indien ze droog is, tot 0° C, mits sporadisch en niet te lang achter elkaar.

Habitat: Stamt uit zuid-westelijk Mexico, uit de staat Oaxaca.

Voortplanting: Door stek van stammen en takken, maar ook de bladeren schieten zeer snel wortel.

Vrijenbansstraat 22-b, 3037 VX Rotterdam

De geschiedenis ener Koningin der Nacht

H.W. MEILINK

Neen, dit wordt geen opera-recensie, maar het levensverhaal van mijn vier jaar oude, uit zaad in de huiskamer opgekweekte *Selenicereus grandiflorus*, die dit jaar voor het eerst tot bloei kwam.

Maar alvorens hiermede te starten eerst iets anders. Het is geen geheim meer, dat een zeer groot aantal van onze leden, voornamelijk niet-kasbezitters, de inhoud van ons maandblad "Succulenta" wat aan de "geleerde" kant vindt. Waarschijnlijk een noodzakelijkheid om internationaal te blijven meetellen. De artikelen in Succulenta zijn bijna steeds van de hand van ervaren kasbezitters, waarvan sommige zich m.i. te vaak laten verleiden tot het produceren van te wetenschappelijk gekleurde en met veel vreemde woorden versierde verhan-

delingen. Ik zou het derhalve toejuichen indien (min of meer) ervaren niet-kasbezitters, die nu eenmaal te maken hebben met heel andere vaak moeilijker omstandigheden, ook eens de pen ter hand zouden nemen. Het is een goede zaak dat tegenwoordig voor algemene onderwerpen, zoals potgrond, zaaien, stekken, enten e.d. verwezen kan worden naar de uitstekende Handleiding. Dat spaart een hoop ruimte. E.e.a. sluit m.i. een meer "persoonlijke" benadering van onze pupillen niet uit. We willen best af en toe wel eens in een in begrijpelijke taal gestelde bijdrage lezen hoe een bepaalde soort, ook al is het geen "dure", met succes op de vensterbank gekweekt kan worden. Het blad wordt hierdoor beter verteerbaar gemaakt voor de grote meerderheid van de lezers, waaronder veel beginners.

Zie hier de ervaringen van een flatbewoner bij het in bloei brengen van zijn nachtcactus:

Ik was mij ervan bewust, dat de *Selenicereus grandiflorus* eigenlijk in een vochtig-warme kas op een lichtbeschaduwde plaats behoort te worden gehouden, waar de ranken zo'n lengte van 5 meter kunnen bereiken. Niettemin maakt de literatuur melding van gevallen waarin ook op de vensterbank nu en dan succes wordt geboekt. De zaak bleef mij intrigeren en zo besloot ik vier jaar geleden het ook maar eens te proberen.

Het bij ons Clichéfonds bestelde zaad werd toevertrouwd aan mijn fijngezeefde en van een extra toegift rivierzand voorziene basisgrond: 3 delen bloemistenaarde, 1 deel molshopengrond, een deel rivierzand, een paar handjes turfmoelm en wat gedroogde koemest. Voor normaal gebruik wordt dit mengsel grof gezeefd. De in de handel verkrijgbare speciale cactusaarde acht ik minder geschikt door de aanwezigheid van nootjes, takjes, stukjes schelp enz., wat maar aanleiding kan geven tot schimmelen. Tevoren had ik er door verhitting van het grondmengsel voor gezorgd, dat schadelijke kiemen geen kwaad zouden kunnen aanrichten. In een elektrisch verwarmd zaaitoestel kwam het zaad in januari 1976 na een paar dagen uitstekend op. Toen de zaailingen de maanden daarop, na een keer verspeend te zijn, voorspoedig doorgroeiden, was ik genoodzaakt rigouzeus te selecteren. Ten slotte kon ik mij als flatbewoner niet veroorloven mijn kamers te verduisteren met een twintigtal spoedig tot enorme planten uitgroeïende nachtcactussen.

Middels opbinden en snoeien kon de groeidrift van het uiteindelijk uitverkoren exemplaar, opgepot in genoemde basisgrond, binnen de perken worden gehouden. De plant werd voor een raam op het zuiden geplaatst in de halfschaduw van enkele grote Euphorbia's.

De jaren verliepen zonder dat er iets bijzonders viel waar te nemen. Op 20 mei van dit jaar ontdekte ik dicht bij een snoeiplek op een onmogelijke en van het venster afgewende plaats een klein wit pluïjsje. Dit kon natuurlijk een uitloper zijn. Maar al gauw werd mij duidelijk dat hier sprake moest zijn van een bloemknop. Toen ik op 27 juni voor een maand naar het buitenland vertrok was er nog niet veel schot in gekomen. Groter dan 2 cm was de pluïjs zeker niet. Weer thuisgekomen was mijn eerste gang naar mijn koningin. Ik had er min of meer op gerekend te laat te zijn om het wonder van de bloei nog te kunnen meebeleven. De verbazing was derhalve groot toen ik zag, dat de pluïjs nog net zo groot of liever klein was als een maand geleden. Een veeg teken vond ik, dat de pluïjs intussen op een groen bolletje ter grootte van een kruisbes was geklommen. Het zeer slechte juli-weer was er blijkbaar de oorzaak van, zo dacht ik, dat de knop veranderd was in een stek, een gang van zaken die men ook veelvuldig bij sommige Echinopsissoorten kan opmerken. Op 29 juli veranderde de situatie echter als bij toverslag- De knop begon zich onder

invloed van warmer weer plotseling te strekken: De explosie en onstuitbare groei van de bloemknop had ingezet. Ter illustratie onderstaand lijstje.

29.7.80	lengte 6 cm	2.8.	lengte 18 cm
30.7.	7½"	3.8.	21 "
31.7.	10 "	4.8.	29 " (te 15 uur)
1.8.	14 "	4.8.	33 " (te 21½ uur, knop opent zich)

Een plotseling in de hele woning waarneembare heerlijke, haast bedwelmende, moeilijk te definiëren geur kondigde op 4 augustus te 21.30 uur de ontsluiting van de bloem aan. We waren getuige van een machtig schouwspel, waarvoor menigeen een bezoek aan de schouwburg of een zakelijke bespreking zou willen afzeggen.

De doorsnee van de bloem was 21 cm. De brede binnenste bloembladen waren satijn-wit, de buitenste rolrond en lichtbruin, stamper en meeldraden lichtgroen, het stuifmeel lichtgeel van kleur.

Bloembuis en ovarium (de kruisbes) waren bedekt met lange witte haren. Rond 24 uur was het hoogtepunt bereikt en de volgende ochtend herinnerde slechts een treurend overblijfsel aan de doorstane emotie.

De plant zelf met zijn vele luchtwortels, waarvan de onderste zich in de aarde boren en op deze wijze meewerken aan de voedselvoorziening, is zonder meer onaantrekkelijk te noemen. De grote bloem is ongetwijfeld van een bijzondere schoonheid. Maar mijn persoonlijke voorkeur blijft toch uitgaan naar de veel kleiner "gewone" phyllo-bloem met zijn groen hart, dat doet denken aan de schier oneindige diepte van de oceaan. De vermaardheid van de Koningin der Nacht is m.i. dan ook meer te danken aan de mysterieuze sfeer, waarmee de bloei is omgeven, veroorzaakt door de grootte van de bloem, de onvoorstelbare groeikracht van de knop gedurende de laatste uren en de penetrante geur van de geopende bloem.

Vrijheidslaan 50^{II}, 1078 PM Amsterdam

Lezers schrijven

PIET HUESMAN

X *Rhipsalidopsis gaeseri*

Ik ben een jeugdlid en pas 2 jaar lid van Succulenta. Ik ben drie jaar geleden begonnen met cactussen te verzamelen. Na deze drie jaar heb ik al aardig wat plantjes bij elkaar. Een van deze plantjes is X *Rhipsalidopsis gaeseri*, een hybride ontstaan uit de kruising *Rhipsalidopsis gaertneri* en *rosea*. Aangezien men

Foto
van de
schrijver

X *Rhipsalidopsis*
gaeseri

dit plantje niet vaak aantreft in cactusverzamelingen, is het heus wel de moeite waard dit gemakkelijke exemplaar te kweken. De typische lidcactusblaadjes van dit plantje zijn kleiner dan die van de ouders. De kleur van de bloemen is roze, maar kan ook donkerder zijn, tot oranje-rood. De verzorging van dit plantje behoeft geen problemen te veroorzaken. Het heeft het liefst een half beschaduwde plaats en men moet het regelmatig watergeven, van augustus-december wat meer dan normaal. In de vroege voorjaar droog houden en zo licht en koel mogelijk wegzetten. Dus al met al een gemakkelijke plant die beslist de moeite waard is in de verzameling te hebben.

Zuidsingel 16, Bergen op Zoom.

TIJDSCHRIFTEN

Informationsbrief der ZAG, 6. Jahrgang, Heft 2, 1980.

Op de omslag van dit nummer prijkt een foto, waarop een *Mamm. parkinsonii*-achtig exemplaar staat afgebeeld, dat in een holte van een boomstam groeit. De schrijver B. Hofmann merkt daarbij terecht op, dat hier sprake is van een epifytisch groeiende Mammillaria.

Bernd Hofmann koos als onderwerp *Mammillaria ingens*.

Thomas Linzen legt de vraag voor of *Mamm. multihamata*, *M. cowperae* en *M. moelleriana* identiek met elkaar zijn. Overzichtelijke vergelijkingstabellen alsmede duidelijke foto's zijn in dit artikel opgenomen.

In zijn vervolgartikel over kleinbloemige, haakdoornige Mammillaria's bespreekt Harald Topel *Mamm. barbata*, *M. barkeri*, *M. bergeana* en *M. bocasana*.

Informationsbrief der Z.A.G. Mammillarien, 6. Jahrg., Heft 3, 1980

Bernd Hoffman geeft een planteportret van *Mamm. longiflora*.

Peter Mansfeld vertelt over Hugo Baum, naar wie *Mamm. baumii* vernoemd werd.

Erhard Kuhn behandelt de groep *Macrothelae* van het geslacht Mammillaria.

Als bijlage is opgenomen de vervolgsérie over Hunt's indeling van het genus Mammillaria.

Informationsbrief ZAG Mammillarien, 4/80.

Herbert Szczesny memoreert het tienjarig bestaan van de ZAG Mammillarien. Erhard Kuhn behandelt de *Macrothelae* en bespreekt de daaronder vallende exemplaren uitvoerig. Ook diverse onderlinge verwantschappen bekijkt de schrijver zeer kritisch en voorziet e.e.a. zondig van eigen commentaren op grond van ervaringsfeiten.

Harald Topel is toe aan deel 7 over de haakdoornige, kleinbloemige Mammillaria's.

Th.M.W. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

INHOUD

Discocactus estevesii - A. de Graaf en A. de Lange	26
Mammillaria elegans - W.A. Alsemgeest	27
Mammillaria elegans var. schmollii - W.A. Alsemgeest	28
17 november 1980, C. Bommeljé 90 jaar - H. Rubingh	29
De Crassula's van onze collecties 16 en 17 - B.K. Boom †	30
Wat denkt U van ... (7) Gymnocalycium tillianum - Th. Neutelings	32
Mesembryanthemaceae (XXI) - Fr. Noltee en A. de Graaf	33
Een kritische beschouwing n.a.v. de "Kritische beschouwing" van Pierre Braun - A. Wouters	36
Wat denkt U van ... (8) Escobaria missouriensis - Th. Neutelings	40
Cactussen als stadsbeplanting op Curaçao (slot) - P. Wagenaar Hummelinck	41
Nogmaals: Frailea phaeodisca - J. Theunissen	47
Sedum pachyphyllum - L. Bosman	48
De geschiedenis ener Koningin der Nacht - H.W. Meilink	49
Lezers schrijven: X Rhipsalidopsis graeseri - P. Huesman	51
Tijdschriften - Th. Neutelings	52